

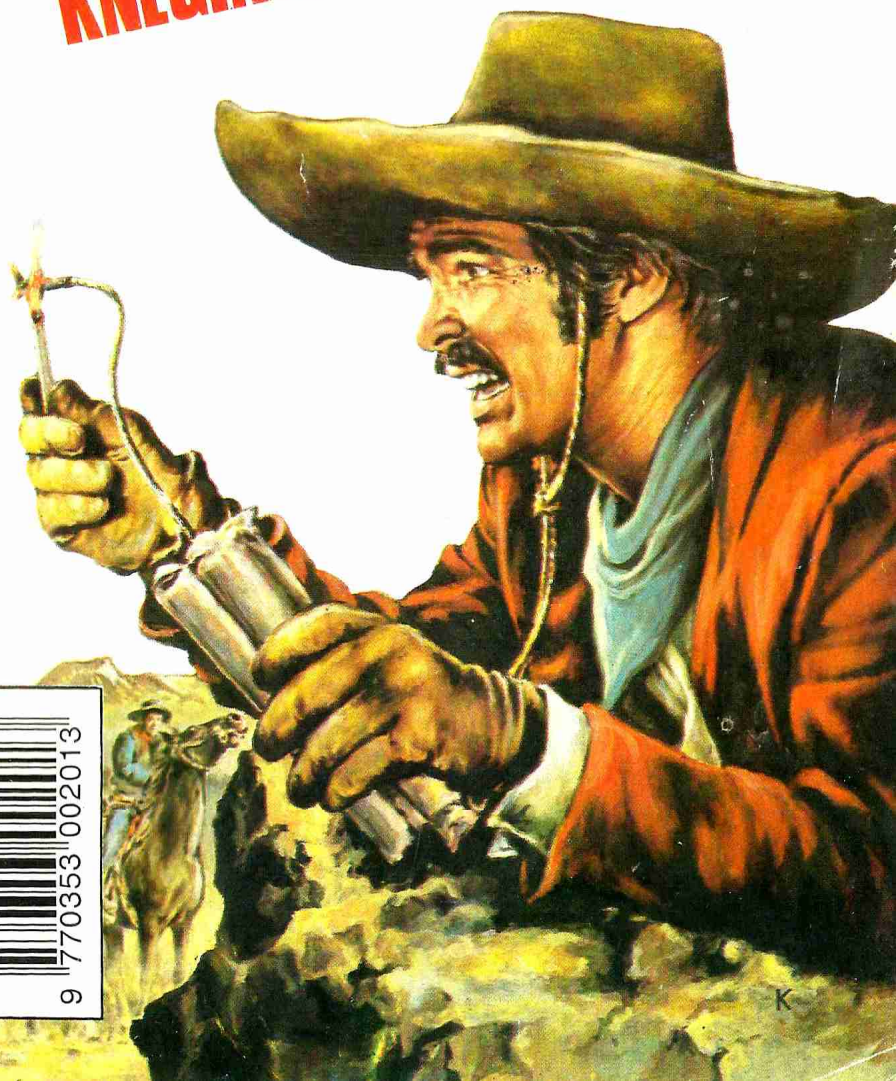
ŠEUN

DŽEK SLEJD

BROJ 133

CENA 7 DINARA
EDICIJA DOK
HOLIDEJ
VANREDAN
BROJ

KNEGINJA KOMANČEROSA

★ **ŠEJN** ★

BROJ 133

Džek Slejd

KNEGINJA KOMANČEROSA

FORUM*MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

ŠEJN

Broj 133

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala
Jack Slade
KOMANCHERO PRINCESS

Recenzija
Čamila KULINOVIĆ

Prevod i adaptacija
Čamila KULINOVIĆ

Lektor
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik
Đorđe JOVANOVIĆ

Naslovna strana
Ferenc BARAT

Korektori
Valerija MILANOVIĆ
Margit HORVAT-HARANGOZO

Štampa 8. VI 1990.
Tržište 16. VI 1990.

Izdaje i štampa **FORUM – MARKETPRINT**, Novi Sad, Vojvode Mišića br. 1.
Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Zorka ĆIRIĆ.
Naslov originala: Jack Slade – **KOMANCHERO PRINCESS**
Copyright: 1976. by Towe Publications INC, prema ugovoru sa GPA iz Minhena.
Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukovanje ove knjige u celini, ili delimično, ili na bilo koji drugi način.
Godišnja pretplata za inostranstvo u stranoj valuti: Austrija 135 ATS; Austrija 15 AUD; Francuska 68 FRF; Švedska 68 SEK; SR Nemačka 20 DEM; Švajcarska 18 CHF; SAD 12 USD. Uplate slati na devizni račun: **PANONSKA BANKA D. D.** Novi Sad, 65700-620-219-1261 **FORUM – MARKETPRINT** Novi Sad uz obaveznu naznaku: Pretplata za „Šejn“. Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, br. 413-12/79. od 28. II 1979. godine.

– S puta, psi jedni!

Benito Galvez i Džerom Logan nisu poznavali čoveka koji je tako snažno potezao uzde svog vranca da se životinja propinjala i odmah zatim spuštala – noge na kamenito tle isterujući varnice iz kamena. Pri poslednjim zracima sunca koje je zalazilo za brdima blistale su na neznancu velike srebrne mamuze i zakivci na sedlu i konjskoj opremi.

– S puta! – ponovo povika čovek na vrancu.

Džerom Logan je repetirao „vinčesterku“ dok mu je prst nemirno poigravao na obaraču. I Benito Galvez je odmah potegao dva šestmetka i zatvorio oči pretvarajući ih u dva uzana proreza.

Prekjuče se u pustinjском delu ispred brda pojavila grupa jahača. Bile su to vladine trupe. Kratko vreme je izgledalo da će se kroz uzani kanjon probiti u brda da bi posetili i dva mala sela na pola dana jahanja, smeštena u potpuno divljem kraju. No, tada su se odjednom okrenuli i nestali u pravcu Los Amosa. Od tog trenutka su postavljene dvostruke straže.

Iza kanjona počinjalo je carstvo Dure Lamonte, kneginje komančerosa. Nije želela da je uznemiravaju, a još manje da pred nekim pokazuje karte. Samo su njeni ljudi znali šta se u brdima događa. U brdima gde se još do pre nekoliko godina grozničavo tragalo za zlatom. Dobitak je međutim bio mali, nije se isplatilo mučiti se, pa su tragači za srećom brzo napuštali ovaj kraj.

Benito Galvez i Džerom Logan su se nalazili na isturenoj straži. Pola milja iza njih nalazio se drugi krug obezbeđenja. Za strance je kanjon bio zabranjeno područje pa tako ni Galvez ni Logan nisu do sada videli ovog stranca na vrancu u zapuštenoj odeći.

– Još jednu reč i ja ću ti izbušiti dve rupe na tvom debelom trbuhu. Još jednu pogrešnu reč! – Vikao je Galvez podižući dva revolvera. Uperi ih je u strančev trbuh.

– Ukoliko ti ni tada sav vazduh ne bude isteran dobićeš još jedan dodatni metak u glavu! – dodao je Logan razvukavši usta od uha do uha.

Bilo je pravo čudo kako čovek može toliko razvući usta a još veće što mu se pritom debeo sloj prljavštine, kora koja ga je navodno štitila od sunca, nije oljuštila s lica.

Nepoznati jahač u pohabanom odelu i pokriven prašinom izgledao je kao da danima nije silazio s konja. Na izrečene pretnje je samo jače stegnuo vrh sedla svojim snažnim rukama i prodornim pogledom odmeravao čas jedno čas drugog momka.

– Što tako čudno piljiš u nas čoveče? – upitao je Logan. Jasno se videlo na njemu da se ne oseća baš prijatno pod tim pogledom.

– Gledam vas samo zbog toga da vam zapamtim lice kako Dura Lamonte ne bi omaškom drugu dvojicu neopranih momaka obe-sila.

Benito Galvez se pognu tako da je ličio na divlju mačku spremnu na skok. Odrastao je u visoravni Hidalgo i imao prilično neobuzdan temperament. Dok bi drugi ostajali mirni i uspevali da ne izgube nerve, u njemu je sve ključalo od besa. Trojica momaka su to spoznali prekasno i svoju grešku platili životima. U trenutku kada niko s tim nije računao, Galvez je potegao svoje revolvere i ustrelio ih. Od tada je i u najzabačenijem selu s one strane Rio Grande bila istaknuta poternica za njim. Zbog toga se nije smeo pojaviti u Sje-dinjenim Državama.

Galvez otkoči revolvere. Samo jedan nervozan pokret kažipr-stima i stranac bi sigurno imao dve rupe u trbuhu.

– Kako si nas ono nazvao? – upitao je Džerom Logan isprsviši se. No ni tako nije ostavljao naročito impozantan utisak zbog niskog rasta. Mali čovek šiljatog nosa, melez, voleo je kavgu naročito kada bi ga na nju podsticali drugi. Voleo je i da podstiče tuđe obračune. U ovom trenutku je bio ubeđen da će se nepoznati jahač i Galvez uhvatiti ukoštac.

– Psima! – uzvratila stranac odlučnim glasom. – Smrdljivim psi-ma koji ne znaju da su se isprečili na putu velikom čoveku. Za vas bi bila velika čast da mu ljubite noge!

Galvezu je trebalo nekoliko trenutaka da mu ove reči dospeju do svesti a onda je ispusti krik koji je ličio na zavijanje. Logan se smejaao usiljeno.

– Ponoviću samo još jednom da se izgubite i da mi oslobodite put! – zapretio je stranac.

Galvez poskoči korak u stranu i nađe se u senci velike kamene gromade. Logan ga je netremice posmatrao.

– Sredi ga! – huškao je melez, osećajući pri tom prijatno uzbu-đenje. – Prokletstvo, smrvi ga!

Galvezova dva šestometka poleteše uvis. No usred pokreta se momak zanese i posrnu u nazad kao da ga je neka nevidljiva pe-snica pogodila u grudi. Tek onda se čuo pucanj „vinčesterke“. Ka-da je Galvez pao na stenu udarivši u nju leđima, tačno na sredini između dva oka zjapila je rupa.

Ovde u brdima postojala je samo jedna osoba koja je tako ume-la da barata „vinčesterkom“: Dura Lamonte, kneginja komanče-rosa!

Logan se naglo okrenu u pravcu iz koga se čuo pucanj. Nije, međutim, bilo nikoga. Pogled mu je bio uperen u – prazno!

Panično je stezao kundak „vinčesterke“ tako da su mu zglobo-vi šake pobeledi.

– Retko se može videti kada se okomi na plen i kada napada.

Logan se okrete žustro. Prokleti jahač zbog kojeg je sve i počelo za trenutak je bio zaboravljen. Okrećući se, Loganu je bilo jasno da mora biti vraški brz. Kleknuo je ili bolje rečeno kliznuo na ko-

lena, a onda podigao „vinčesterku“. Tek kada je opalio metak otkrio je da u sedlu vranca nema jahača. Nepoznati je stajao kraj svog konja. Logan je suviše sporo promenio pravac pušćane cevi. Još joj je menjao pravac kada ugleda vatreni jezičak i žestok udarac ga baci na zemlju. „Vinčesterka“ mu je pala iz ruku, a svetli krugovi su mu igrali pred očima. Hteo je da se uspravi no bez uspeha, sručio se nemoćno na tle.

– Hoćeš li mu bar reći ko ga je to poslao u pakao? – upitao je jedan zvonak ženski glas.

– Misliš da mu je važno?

– Možda će u tom slučaju lakše umreti.

Snažan, visok jahač priđe Loganu. Zastao je tik ispred njega i posmatrao ga bez imalo sažaljenja. Rekao je samrtniku:

– Zovu me Brasada-Bil, čoveče! Pozdravi vruga i reci mu da još dugo mora čekati na mene!

Revolver u rukama Brasada-Bila se oglasio. To je dokrajčilo Logana.

Tek tada se između stena obasjanih žarkim suncem pojavila Dura Lamonte, knjeginja komačerosa, visoka, vitka i dugonoga. Svilenkasta crna gusta kosa padala joj je na ramena. Lice joj je bilo lepo. Krasile su ga crne krupne oči, pune, sočne usne i isturene jagodične kosti. Na kao krv crvenoj bluzi tri prva dugmeta bila su otkopčana pa su se u izrezu jasno nazirale bujne, čvrste grudi. Zlatni pojas joj je naglašavao vitak struk i oble ženstvene bokove koje suknja nije mogla da sakrije.

Brasada-Bil na trenutak zatvori oči da bi ih odmah zatim otvorio. Bio je nesposoban da skrene pogled sa Dure Lamonte koja mu se približavla njišući bokovima.

– Ponekad u to ne mogu da poverujem – jeknu krupan visoki čovek za kojeg se tvrdilo da je izuzetno snažan i da može i biku da slomi vrat golim rukama. Gurnuo je crni sombrero na potiljak a riđa, kovrdžava kosa zablista na suncu.

– Šta to?

– Da u ovom prokletom dvorištu ispred pakla živi boginja. Ti si prelepa, Dura!

Dura Lamonte je to naravno znala, ali je uvek ponovo volela da čuje. Nasmejala se mazno. Kada je zabacila kosu na potiljak, grudi su joj se zategle i jasno se isticale ispod tanke tkanine. Knjeginja komačerosa pokaza na Galveza i na Logana.

– Duguješ mi dva čoveka Brasada-Bil. Kada mogu s tim da računam?

Brasada-Bil se gromko nasmeja. Od oduševljenja se žestoko pljesnuo po bedru.

– Kasnije – uzvratilo je pošto se primirio. – Da o tome govorimo kasnije, Dura. Prevalio sam žestok put u sedlu. Za petama mi je bila besnih đavola. Uspeo sam da ih se oslobodim i očekivao da će mi ovde kod prijatelja biti priređen drugačiji doček.

– Jesi li video vladine trupe?

Brasada-Bil načini pokret telom u pravcu iz kojeg je dolazio glas. Iza Dure Lamonte stupio je iz prolaza u stenama Meksikanac

uzanih bedara. Prilazio je Duri krećući se kao divlja mačka. Ostao je da stoji uz nju.

– Ko je to? – upita Brasada-Bil pokazujući na Meksikanca upadljivo lepog profila oštarih crta. To lepo lice je bilo tvrdo i surovo u isto vreme jer su mu oči delovale hladno i beživotno. Mrtve oči, – pomisli Brasada. Sliku je dopunjavao ožiljak u obliku polumeseца koji se protezao duž desnog obraza sve do usne.

– Huanito Primavera, moj prvi oficir – uzvratila je Dura prišavši sasvim blizu Meksikancu i trljajući obraz o njegovo rame.

– Šta je bilo sa Kortесom?

Primavera razvuče usta u grimasu koja je trebalo da predstavlja osmeh.

– Jedan od kopača mu je poslao svoju kćer, a ona mu je stavila šipku dinamita pod postelju. Odleteo je u pakao zajedno sa njom.

Brasada-Bil baci još jedan pogled na mrtve pa se zatim vinu na leđa svog vranca. Krajičkom oka posmatrao je Primavera.

Bio je to čovek koji ga je već sada uznemiravao na neki način jer se od njega nije moglo očekivati ništa dobro.

Ispred Šejna se stvorio zid prašine kada su momci projahali ispred njega i zaustavili konje pred šerifovom kancelarijom. Bio je to loš znak. Takav dolazak značio je da se vraćaju praznih ruku. Šejn skoči sa drvenog pločnika u prašinu koja je pokrivala trg, protrlja oči i zabaci stetson na potiljak. Sunce je s neba pržilo nemilosrdno.

– Amerikano!

Šejn se okrete. Dolores je stajala na prozoru hotelske sobe i bila ista onakva kakvu je trenutak ranije napustio – gola! Mahala mu je rukama a čvrste grudi su joj poskakivale u ritmu pokreta.

– Čekaću te večeras, Amerikano. – Važi?

Šejn klimnu potvrdno glavom i nastavi put. Da li će večeras još biti ovde to je pisalo samo u nedokučivim zvezdama. Prašina se uzdizala pod njegovim čizmama dok je išao za jahačima.

Sjahali su pred šerifskom kancelarijom i žučno razgovarali blokirajući ulaz.

Oznojeni ljudi su upravo dovršavali improvizovana vešala za stadoše na trenutak prekidajući posao.

– Čoveče!

– Da!

– Misliš li da će ove grede moći da izdrže teret jednog komančerosa koji ima mnogo mrtvih na savesti?

Šejn se gnevno zasmеja. – Grede sigurno hoće – uzvratio je. Rečavši to krenuo je dalje. Ništa više ne može da se dogodi! To, međutim nije bilo tačno. Moglo je još štošta da se odigra.

Činjenica da su se jahači sada vratili praznih ruku nije nipošto značila da čovek nazvan Brasada-Bil neće ovde iskrsnuti praćen drugim ljudima da bi svog ortaka u poslednjem trenutku spasao vešala, makar morao da seče konopac. S tim, međutim, ovde niko nije računao.

Prvi put je ljudima uspjelo da odagnaju grupu razbojnika, komančerosa koji su kao oluja upali u gradić La Eskonidas ne očekujući nikakav otpor. Ovog puta su stanovnici gradića, među kojima je bilo najviše običnih seljaka, bili pripremljeni na prepad budući da su okolna sela već bila popaljena. Upravo iz tih sela su ljudi došli u La Eskonidas i čekali svoj trenutak poklonivši poverenje Amerikancu koga su zvali Šejn.

Pobedili su i ubili više od dvadeset razbojnika, a jednog od njih, Pabla Alkaresa, uhvatili živog. Već nedelju dana je Alkares sedeo iza rešetaka u mesnom zatvoru. Svih tih sedam dana se računalo sa mogućim novim napadom na mali grad. No kada se riđokosi Brasada-Bil kome je jedinom uspjelo da umakne do danas nije vratio, odlučili su da tog dana obese Pabla Alkaresa.

Šejn je stigao grupu jahača sada okupljenih pred ulazom šerifove kancelarije. S mukom se probio kroz grupu uzbuđenih ljudi.

– Oslobodili smo ih se za sva vremena! – uzviknuo je jedan od njih i pucao u vazduh. – Hej, čoveče pobedili smo ih i oni se sigurno neće vraćati u grad u kojem su poraženi!

Okupljeni ljudi su mu burno odobravali. Bili su to obični zemljoradnici koji su se prvi put suprotstavili nasilju i odmah doživeli uspeh.

– Bez tebe to nikada ne bismo uspjeli Šejn – rekao je sedokosi starac spuštajući ruku na rame čoveka iz Sedme brigade. – Ti si našim mladim ljudima rekao kako treba da postupe.

– Oni su me i poslušali – dopunio je Šejn rečenicu. – Borili su se, imali žrtve i uspjeli da pobeđu.

– Ti, izgleda ne veruješ da će od sada vladati mir? – upita Džim Elkot. Pre više godina je Elkota ovamo dotera neki nepoznat vetar. Naselio se u La Eskonidasu i pored šerifске zvezde uzeo i Meksikanku za ženu.

Šejn sleže ramenima.

– Crvenokosi kurvin sin nema više ljudi, Šejn. Nemoj to zaboraviti.

– Neće on dugo ostati sam – kazao je Šejn. – Za nekoliko pezo-sa kupiće nekolicinu najgorih paklenih pasa.

Džim Elkot, koji je sa svojom svetloplavom kosom izgledao neobično među tamnokosim i tamnopuslim ljudima, odmahnu glavom.

– Alkares će posetiti. Time Brasada-Bil neće izgubiti samo borbu nego i čast. Pustio je prijatelja da visi na vešalima, a da ni prstom nije mrdnuo. Priče o tome šire se brzinom požara.

Na Šejnovom licu se moglo videti da do toga ne drži baš mnogo.

– Ti izgleda ne veruješ da je prosto odmaglio? – pitao je šerif.

– Dokle ste jahali? – pitao je Šejn vođu potere.

– Do Pelon de Nada – uzvratila Meksikanac. Nismo sreli živu dušu. Moji ljudi nisu hteli dalje u brda. Mi nismo borci, senjor.

Elkot samo nabra obrve. Mislio je isto što i Šejn. Znajući Brasada-Bila taj je sigurno čekao pritajen u brdima dok se potera ne povuče. To bi, uostalom, bilo logično. Mogao bi da prati poteru sa

rastojenja jer umorni, iscrpljeni ljudi, vraćajući se kući gledaju ispred sebe i ne osvrću se.

Ovi ljudi se doista uzdaju u boga, zaključio je Šejn. To je uostalom potvrdio vođa potere.

– Mi smo ih oterali i oni se više neće vraćati. Sada znaju da smo jaki pa će ubuduće birati druge krajeve za svoje prljave rabote. No, naš primer će služiti kao pouka i škola. I ostali će se braniti. Komančerosi više neće dolaziti iz planina.

– O'kej prijatelji! – Džim Elkot završi razgovor. – Idite kućama i odmorite se. Potrebna su mi tri dobrovoljca. Jedan će otići u crkveni toranj, drugi u Kampo Santo, a treći će se zaustaviti kod kukuruznih polja da tamo stražari. Ukoliko bi Brasada-Bil ipak došao, primetićemo to na vreme.

Dok je šerif Elkot odabrao među dobrovoljcima stražare, Šejn je ušao u šerifsku kancelariju i produžio u njen dograđeni deo sa dve ćelije od kojih je samo jedna bila zauzeta.

Pablo Alkares stajao je na jednoj klupici i gledao kroz prozor obezbeđen rešetkama na trg. Odatle mu je pogled padao pravo na vešala na kojima su ljudi još radili. Primitivši Šejna skočio je sa klupice i prišao vratima ćelije, takođe obezbeđenih rešetkama.

– Oni momci napolju rade dobro i temeljno – rekao je Alkares pokušavajući da ostane miran, ali je trzanje brkova pokazivalo da je uzbuđen. – Sve je to, međutim uzalud. Ili možda posle svega ti nameravaš da se obesiš?

– Očekuješ li čudo, Alkares?

– Ne, nego svog prijatelja – uzvрати mršavi Meksikanac. Na njemu se na prvi pogled nije moglo primetiti da je zao momak. Delovao je kao opštenjačina blagog pogleda. No, poznato je da spoljašnost može i te kako da prevari. Šejn je, naime, znao da je Pablo najkrvoločniji od svih članova bande Brasada-Bila.

– Tvoj prijatelj ima dovoljno problema sa samim sobom – primeti Šejn. – On je kao poražen čovek pobegao u brda i biće srećan ako ga orlušine ne pojedu.

Pablo Alkares napravi prezrivu grimasu. Nije propustio da Šejna nazove pogrdnim imenom koje Meksikanci upotrebljavaju za Amerikance – gringo. – Šta ti znaš o tome, gringo. Ja sam Pablo Alkares, prijatelj Brasada-Bila i ljubavnik knjeginje komančerosa. Čoveka kakav sam ja ne može tek tako da obesi šačica podivljalih seljaka.

– Još sedam časova – upozori ga Šejn muklo. – Posle toga će te čak i građani La Eskondasa zaboraviti! – Čovek iz Sedme brigade se okrete i pođe ka izlazu iz šerifove kancelarije.

– Gringo!

Šejn zastade na pola puta.

– Čak i da si u pravu, gringo, tvoje ime sada je poznato u brdima. Komančerosi će te goniti pa me ne bi baš dugo nadživeo. Pre nego što tvoja crna duša bude otputovala u pakao znam da će umirati mnogim smrtimea.

– Amin! – zaključio šerif Elkot koji je trenutak ranije ušao u svoju kancelariju. – Govori kao prokleti Indijanac Šejne.

– Setičeš se ti već mojih reči, gringo!

Šerif i Šejn uđoše u kancelariju gde je na stolu stajao ibrik s hladnom kafom. Šejn je natoči u lonče i počeo da pije u malim gutljajima.

– Ko je ta knjeginja komančerosa? – upitao je čuvara zakona.

Elkot odmahnu rukom. – Nemam pojma. O njoj se govori ali niko ne zna ko je ona i niko je nikada nije video. Opaka legenda oko koje se svakodnevno nešto novo ispreda. Koliko ostaješ u gradu, Šejn?

– Do večeras, šerife.

– To se neće baš dopasti lepoj Dolores.

– U tom slučaju mogao bih da ostanem do jutra. Ali joj se ni to ne bi dopalo.

Rio Matero je čuvao stražu kod kukuruznih polja. Sa tog mesta mogao je da vidi čitavu milju istočno. Dalje su vidik zaklanjali kaktusi. Na pojedinim mestima su prostranstva pod kaktusima izgledala kao veliki zid iza kojeg svet prestaje. Matero je javio dobrovoljno. Došao je iz sela koje su članovi bande Brasada-Bila savrnili sa zemljom. Video je mnoge sugrađane i brojne prijatelje kako umiru. Čak i svog oca i brata. On sam se uz velike muke spasio. Bio je obuzet užasnom mržnjom zbog koje je pohitao da se dobrovoljno prihvati straže, iako 48 sati nije oka sklopio.

Na kraju kukuruza bilo je senovito pa je zbog toga Matero tamno seo na toplo tle i očiju suznih od premora posmatrao brisan prostor nad kojim je treperila jara. Pogled mu je dopirao do uzvišice i prvih polja kaktusa.

Matero je s mukom uspevao da odagna san. Sve češće je tonuo u dremež, a glava mu je padala na grudi. Trgnuo bi se i pomišljao na to da bi trebalo neko odmoran da ga smeni na straži.

Iz dremeža ga je trglo približavanje dvojice ljudi. Obuzelo ga je osećanje krivice zbog dvojice jahača koji su se približavali. Iza njih je ostalo polje kaktusa. Jahali su pravo prema njemu. Umor je bio kao rukom odnesen. Matero nije verovao da su ga jahači primetili. U magnovenju se ispravio i hteo da vrati u polje kukuruza. Jedan od jahača mu mahnu rukom. Znači, videli su ga i znali da je na straži. Repetirao je „vinčesterku“ spreman da opali prvi metak u vazduh. Onda, međutim, zaključio da je to preterano i suvišno. Da ovi momci imaju neke neprijateljske namere ne bi mu se približavali tako otvoreno a još manje mahali. Dakle, radi se najverovatnije o ljudima koji sasvim slučajno prolaze ovuda ili pak nameravaju da se priključe ostalima koji su pružili otpor, jer su verovatno čuli da su oni uništili bandu Brasada-Bila.

Lagano su se približavali. Izgledali su kao poljski radnici zalutali bog zna odakle. Matero je bio siguran u svoju procenu. Konji dvojice jahača su bili iscrpljeni, a oni sami loše, jednostavno odeveni. Nosili su stare „sombbrero“ šešire i pohabane pončoe bele boje koji su dosežali do konjskih leđa. Ukoliko su i nosili oružje ono se nalazilo ispod pončoa.

Iako nisu izgledali opasno, Matero čvršće steže kundak „vinčesterke“ i napregnut sačeka sve dok nisu pred njim zaustavili konje. Obojica su bila niskog rasta i veoma mršavi.

– Čuli smo da ste očistili grad – rekao je jedan od njih i pokazujući na Materovu „vinčesterku“ dodao. – Zašto onda stojiš ovde na straži?

– Zato jer mi se to dopada i nemam šta drugo da radim. Kuda ste naumili?

– Da nađemo mesto na kome se može mirno živeti – odgovori isti jahač. Drugi je klonuo i držao oči zatvorene.

– Šta je s njim? – upita Matero.

– Bolestan je. Ima li u ovom gradu lekara?

– Da – glasio je jednosložni odgovor stražara.

– Hvala bogu! Možemo li sada dalje?

– Nosite li oružje?

– Kao i svi ljudi u ova nemirna vremena.

Rio Matero je oklevao još koji trenutak a onda potvrdno klimnuo glavom.

– Javite se šerifu, on će vas uputiti dalje i pomoći vam.

Dvojica jahača nastaviše put. Ubrzo zatim su se izgubili iza polja kukuruza. Matero sede ponovo i navuče sombrero duboko na oči. San ga je polako ponovo osvajao. Ovog puta se trgao kada je nešto zašuškalo u kukuruzištu. Odmah mu je bilo jasno da to znači opasnost. No, misli su mi bile brže od umornih zglobova. Okrenuo se u stranu i podigao „vinčesterku“. Baš u tom času nadnela se nad njega senka jednog od dvojice u pončosima i nož blesnu na suncu. Matero je još samo uspeo da oseti tup udarac u grudi. Posle toga ničeg više nije bio svestan.

II

Šejn je pošao na počinak. Trgao ga je iz prvog sna neki šum na vratima. U trenutku je bio potpuno budan i izvukao revolver ispod jastuka.

Dolores s mukom priguši krik. No, strah lepe Meksikanke je trajao veoma kratko. Lupila je vrata bosom mogom tako da su se s treskom zatvorila uz škljocanje brave.

– Zar sam tako opasna, dragi – upitala je kikoćući se dok je Šejn vraćao revolver pod jastuk. – Čula sam da večeras napuštaš La Eskonidas pa sam poželela da te još jednom vidim, Amerikanče!

Približavala se Šejnu lakim koracima. U toj jednostavnoj sobi bio je samo jedan krevet, jedna stolica i nekoliko eksera pribijenih u zid na koje je mogla da se okači odeća. Istina, ti su se ekseri koristili veoma retko jer ljudi koji su se ovde zaustavljali bivali su uglavnom na proputovanju, pa su najčešće spavali odeveni.

Dolores je posmatrala eksere i preko lica joj prelete osmeh.

– Više od onoga što tamo visi čovek ne može da nosi na sebi – kazala je glasom koji je imao mukli prizvuk.

– Više od toga doista ne može da nosi.

Upozorila je Šejna pre nekoliko dana kada je ovde po nalogu Sedme brigade obavio jedan zadatak. Dolores je radila u maloj krčmi, gde je, posluživala i zabavljala goste pesmom i igrom. Svi

su je znali samo po imenu – Dolores. Niko nije znao odakle je došla. Prosto se jednog dana pojavila tu i našla posao u krčmi pa je ostala.

– Kuda ideš kada napustiš La Eskonidas? – upitala je Dolores stojeći kraj kreveta. Njene krupne smeđe oči delovale su tužno.

– U Laredo – uzvratila Šejn.

– To je vraški dug put, Šejne. Bićeš nedeljama na putu a to znači usamljen. Beli čovek kakav si ti trebalo bi da povede sobom ženu koja će mu odagnati jednoličnosti i dosadu i malo ulepšati život.

Šejn se nasmeja. Dolores nije mogla imati više od dvadeset godina, ali nije mogla biti više žena no što je već bila. Znala je sve o ljubavi i umela muškarce da mota oko prsta.

– Beli čovek kakav sam ja jaše sam, mala – rekao je Šejn. – Osim toga, beli čovek se odmara pred tako dugačak put.

– Znači li to da ti se ja ne dopadam više?

– Dopadaš mi se suviše, Dolores.

– Ali ipak nećeš da me povedeš sobom. Misliš da je za jednu nežnu ženu put do Lareda suviše opterećujući i nećeš da usput moraš paziti na nekog?

– Tačno tako, mala!

– Onda ću ja put prevaliti sama pa ćemo se naći u Laredu.

– Ili možda u Vaku ili u Abileni – reče Šejn i odmahnu glavom.

– Možda uopšte neću ni stići tamo pa ćeš čekati uzalud jer su me lešinari rastrgli.

– Onda ću te ožaliti, Šejn!

Prevlačila je svojim vitkim rukama preko pokrivača i onda podvukla jednu ruku ispod prelazeći njome preko Šejnovog tela.

– Znala sam da je tamo sve što jedan čovek može da nosi na sebi.

Oči su joj pobedonosno svetlele dok je pokazivala na zid i obešenu odeću. Prišla je zatim malom prozoru i ostala da stoji ispod njega.

– Znači više se nećemo videti?

– Ne – uzvratila je Šejn muklo. Voleo je tu vitku Meksikanku. Bila je prava lepotica koja je zavrtela mozak mnogim muškarcima. Volela je život i ljubav, ali je isto tako mogla da bude verna. Od kako je Šejn stigao u La Eskonidas nije progovorila ni jednu suvišnu reč s drugim muškarcima. Dolores je bila odista dobra žena ali ne za čoveka kakav je bio on. Morao je da ostane sam. Pogledao je Dolores. Svetlost sunca obasjavala je njenu tamnu kožu dok je svlačila sa ramena jednostavnu haljinu puštajući nemarno da padne na pod. Ispod te haljine nije imala ništa kao uostalom uvek kada bi dolazila kod Šejna.

Taj prizor ga je po ko zna koji put uzbudio.

Nameravao je da večeras napusti grad. Hteo je da spava, da se odmori za prvu deonicu dugog puta do Teksasa. Međutim, pogled na poželjno telo Dolores skrenuo mu je misli na drugu stranu. Uspravio se i seo u postelju, a prekrivač je kliznuo na pod. Dolores je držala ruku na grudima tako da ih je više isticala, no pokrivala.

– Možda ćeš ipak ostati ili ćeš me povesti sobom. Voleću te i učiniti zavisnim sve dok ne budeš mogao da živiš bez mene.

Zvučalo je kao pretnja i Dolores mu se primakla kao divlja mačka spremna da se baci na svoj plen. U jednom skoku našla se u postelji kraj Šejna. Jednim pokretom noge odbacila je pokrivač na pod i legla preko njega. Dodirivala mu je uho vrhom jezika.

– Ja ću te...

Bio je to uzvik sa ulice koji je u magnovenju odagnao sve drugo. Sledio je krik koji se oteo iz grudi neke žene. Šejn uhvati Dolores za kukove i spusti na zemlju.

– Šejn...

Pokušala je da ga zadrži ali se on odlučnim pokretom oslobodio njenog stiska. Izvukao je „remington“ ispod jastuka i priskočio prozoru.

Čovek u belom ponču je stajao samo korak udaljen od šerifske kancelarije. Levom rukom je držao mladu ženu za kosu a desnu u kojoj se nalazio revolver sa šest metaka uperio u njenu glavu.

– Hej, šerife! Ovo je Alkaldenova kći. Hoćeš da je mrtvu položim pred tvoja vrata?

Šejn pogleda u desno. Alkalden, stariji čovek prosede kose stajao je dve kuće na desnoj strani ulice. Držao je svoju ženu za ruku. Nesrećna majka je bila ta koja je ispustila gotov neljudski krik.

Levo, kraj ulaza u šerifsku kancelariju stajao je drugi čovek u ponču. „Vinčesterka“ mu je bila uperena u vrata, a lice razvučeno u zluрад osmeh.

Osim ovih osoba nije bilo nikoga više napolju. Trg je delovao avetinjski prazan. Ni kod vešala nije bilo nikoga. Na poprečnoj gredi visila je omča namenjena Pablu Alkaresu. Dolores je htela da kaže nešto, ali Šejn odlučno odmahnu rukom, dajući joj znak da ćuti. Lepa Meksikanka ustade. Oprezno se došunjala do Šejna, pogledala kroz prozor ustuknula i pokrila lice rukama.

– Sveta bogorodice, pa oni će ubiti Ivonu!

Šejn se saže ispod prozora i udalji od njega. Hitro se obukao i stavio opasač s redenicima. „Vinčesterka“ mu je stajala oslonjena na desni zid. Dograbilo je i stavio metak u nju.

U gradu su se svi osećali sigurnim pošto se Brasada-Bil nije pojavio nedelju dana. Niko nije računao s tim da bi se nešto u međuvremenu moglo dogoditi. U njihovim očima je Brasada-Bil bio poražen čovek koji je prijatelja ostavio na cedilu.

– Gringo, šerife! – Glas čoveka u ponču delovao je sada opasnije. – Hoćeš li doista da cura umre?

Šejn je video dovoljno. Napustio je ružnu hotelsku sobu i niz stepenice otrčao u predvorje. Pako, vlasnik hotela stajao je tamo kao okamenjen. Njegovo široko, grubo lice bilo je bez izraza.

– Oni su ipak došli! – kazao je muklo kada je Šejn stupio u predvorje. Oslobodiće Pabla Alkaresa i ubiti Ivonu. Svako ko im se nađe na putu biće takođe mrtav. Mi smo izvojevali jednu veliku pobedu, Amerikano, ali se ništa ipak nije izmenilo!

Već po glasu se osećalo da je snažni Pako obeshrabren. Odra-

stao je praćen stalno u životu obeshrabrivanjem i potlačivanjem tako da se ničeg drugog nije ni sećao.

– Ostani u kući – naredi mu Šejn.

– Da možda nećeš...

Šejn napusti hotel u čijem se sklopu nalazila i jedina krčma u gradu. Koristio je sporedni ulaz. Video je onu dvojicu sa pončom, međutim bilo je pitanje da li ih je samo dvojica. Verovatno su negde uspeli neprimetno da prođu pored straže. Pretpostavljao je da se to dogodilo kod polja kukuruza. Tako su mogli neopaženo i nesmetano da uđu u grad. Ako dvojica to uspeju, onda i drugi mogu da ih slede. Poguren, Šejn se kretao priljubljen uz zidove kuća.

– Imaš još jedan minut vremena, šerife! Posle toga će cura biti mrtva a posle nje će i drugi gristi prašinu.

– Šta hoćete prokletnici? – vikao je Džim Elkot iz kancelarije. Bilo je jasno da želi da dobije u vremenu. Šejn je bio uveren da čuvar zakona u ovoj proklesitoj situaciji računa na nečiju pomoć.

Šejn se zaustavi u prolazu između dveju kuća, teško dišući. Znoj mu se slivao niz lice. Kuća na desnoj strani bila je šerifska kancelarija. Na toj strani nije bilo prozora, kao ni na stražnjoj strani kuće na koju se nadovezivao dograđeni zatvorski deo. Ovu zgradu je bilo, dakle, moguće napasti samo s prednje strane.

Šejn se spusti u prašinu, uze „vinčesterku“ obema rukama i otkotrlja se kroz uzan prolaz. Od ugla ga je delilo deset metara.

– Šta hoćete? – vikao je šerif iz kancelarije.

– Tvoj leš amigo! Takođe i leš drugog gringa koji se zove Šejn, a hoćemo i našeg prijatelja – živog. Ljudima se ovde neće dogoditi ništa. Predaće oružje i vratiti se svojim svakodnevnim poslovima. To nisu ni borci, niti dželati!

Šejn je ugledao nju kada je stigao do ugla. Ništa se nije promenilo. Još uvek je jedan od razbojnika stajao na trgu ispred kancelarije držeći mladu devojkicu na nišanu, dok je drugi stajao levo uz vrata kancelarije. Čim bi se Elkot pojavio na vratima bio bi mrtav. Oni sigurno neće ni trenutka oklevati da ga ubiju. A hoće i njega, Šejna! To je jedino moglo da znači da se Brasada-Bil dočepao neke sigurne luke i ispričao šta se odigralo u La Eskonidasu. Naravno, obavestio je da je on, Šejn organizovao otpor.

– Koliko još nameravaš da čekaš, gringo šerife?

Šejn zaustavi dah. Poznavao je Elkota kao čoveka koji ume da koristi razum. Neće dozvoliti da ga dva razbojnika srede tako brzo kako su zamišljali. Imao je jedno uporište, jedan adut, a to je bio zatvorenik Pablo Alkares. Ako taj adut bude pravilno koristio postoji još jedna šansa.

– Kako hoćete svog prijatelja? – pitao je šerif ne pomaljavajući se.

– Ne razumem te gringo šerife!

– Mislim celog ili u komadima?

U tom trenutku se u zatvoru čuo pucanj. Usred eksplozije odjeknuo je krik. Pablo Alkares ga je ispustio. To su shvatila i dvojica razbojnika.

Šejn ih nije ispuštao iz vida. Razbojnici su izmenjali poglede.

Očigledno su bili neodlučni jer je naredba glasila da Pabla Alkaresa izvuku iz zatvora. Podrazumevalo se živog!

– Šta je bilo, Pablo? – povika razbojnik koji je stajao uz vrata šerifske kancelarije.

– Hoće da pustite curu da ode – vikao je izbezumljeni Alkares. – Gringo je lud! Taj će me zbilja mecima iseći na komade!

Ivona, Alkaldenova kćerka okrete glavu. Šejn vide da su joj oči pune suza. Na licu joj se ogledao smrtni strah.

– Prokletstvo, on hoće da pustite tu curu!

Iz kancelarije je ponovo odjeknuo pucanj praćen Alkaresovim krikom.

– Šta on to čini s tobom, Pablo? – hteo je da zna momak s pončom koji je još uvek držao nesrećnu Meksikanku za kosu pa je čak privukao bliže sebi. – Šta taj pas čini s tobom?

Odgovora nije bilo.

Dva razbojnika su ponovo izmenjali poglede. Šejnu se činilo da su se sporazumeli, da spremaju neki poduhvat.

Možda su imali naređenje da Pabla ubiju ako već ne mogu da ga oslobode. To bi u svakom slučaju bila časnija smrt od one na vešalima.

Šejn se uspravi. U tom času u Ivoninim očima zaiskra nada, jer ga je primetila. Šejn je naravno to hteo da spreči ali, dogodilo se.

Samo da ne oda njegovo prisustvo!

Vrata kancelarije se otvoriše, ali se na njima nije pojavio Elkot. Nije gurnuo Pabla Alkaresa ispred sebe.

Čovek koji je klečao levo od vrata kancelarije još se više zgrči i maši rukom ispod širokog belog ponča. Kada je izvukao ruku, Šejn je video da u njoj drži nekoliko vezanih šipki dinamita. Bilo ih je najmanje četiri. Dovoljno da šerifovu kancelariju pretvore u prah i pepeo.

– Vi prokleti psi!

Šejnu zastade dah. Bila je to Dolores. Nije mogao da je vidi. Morala je, dakle, da napusti hotel kroz glavni ulaz i sada se nalazila na trgu. Šejn lupi čizmom u zemlju. Tada se dogodi ono što je iščekivao: momak koji je držao Ivonu se naglo okrete puštajući je pri tom.

Šejn se dve sekunde kasnije našao između razbojnika i Dolores. Mogao je odmah da puca ali mu u tom slučaju ne bi uspelo da skrene pažnju drugog lupeža na sebe.

– Džimi! – povika Šejn. – Vraćaj se u zatvor!

Ivona je dejsštovala instinktivno. Bacila se u prašinu kada je razbojnik ponovo hteo da je dočepa. To je Šejn iskoristio i počeo da puca. „Vinčesterka“ se trzala u njegovoj ruci, a čovek koji se služio devojkom kao taocem ležao je u prašini.

Drugi razbojnik ispalio nekoliko hitaca na Šejna.

Dolores je vrištala, ali Šejn na to nije obraćao pažnju. Usred okreta se naglo zaustavio, podigao „vinčesterku“ i nanišanio u vezane šipke dinamita koje je razbojnik pustio pored sebe. Trenutak kasnije se eksplozija prolomi kroz vazduh narušavajući tišinu. Komadi drveta i kamenje leteli su kroz vazduh. Šejna je jedan kamen žestoko pogodio u rame i odbacio. Krajičkom oka ugledao je

Dolores koja je svojom neočekivanom pojavom dala znak za napad. Ležala je na metar odstojanja od ulaza u hotel, u prašini.

Protekle su dve sekunde dok se nije iz prolaza, velike rupe koju je načinila eksplozija, pojavio šerif. Pokriven prašinom posrćući i kašljajući izašao je napolje i gledao oko sebe.

Šejn poskoči. Ivona se takođe podiže. Ostala je na nogama samo nekoliko sekundi, a onda se ponovo sručila u prašinu. Lice joj je bilo umrljano krvlju.

Alkalden i njegova žena, jedini koji su se našli na ulici pritrčase svojoj kćeri.

– Gde su psi? – vikao je Elkot. Do tog trenutka nije još shvatio šta se zapravo dogodilo.

Šejn pođe prema Dolores koja se okrenula na stranu i gledala ga svojim krupnim očima. Šejn kleknu pored nje. Pružio je ruku u želji da joj pomogne da stane na noge. Mlada Meksikanka međutim s mukom odmahnu glavom.

– Ne, Šejn! – jekнула je. – To tako boli!

Tek tada je ugledao rane. Dva metka su pogodila Dolores u stomak. Krv se penušala kroz njene prste dok je rukama pritiskivala rane.

– Molim te nemoj, Šejn.

– Prokletstvo, gde li je taj lekar? – vikao je Šejn uzbuđeno, obraćajući se šerifu koji je još uvek teturajući se išao prema trgu i pogledom tražio nešto. – Neka neko pozove lekara!

– Šejn!

Šejn se nagnu nad Dolores.

– Gde? – pitala je devojkа slabim glasom. – U Laredu, Vaku ili u Abileni?

Pomilovao joj je obraze. Osetio je u grudima bolni grč.

– Gde god hoćeš.

– Nećeš otići, Amerikano.

Šejn odmahnu glavom. – Ostaću kod tebe, draga – šaputao je nežno – koliko god ti budeš htela.

Andeoski osmeh ozari lice lepe Dolores. Zatim se iznenada bolno zgrči da bi se časak kasnije opustilo kada je smrt dograbila svojom gvozdenom rukom. Šejn je bespomoćno posmatrao i milovao joj dugu kosu. Neko je obavestio lekara i on se stvorio na trgu. Stao je uz Šejna.

– Ne znamo joj ni prezime i ne znamo odakle je došla. Šejn je nervozno trljao oči kada mu je konačno prišao Elkot.

– Ne čujem dobro, a i sa mojom ravnotežom nešto nije u redu. Bila je to žestoka eksplozija.

– Šta je s Pablom Alkaresom?

– Eno ga sedi u svojoj ćeliji i žali za izgubljenom šansom – uzvрати Elkot. Bacio je kratak pogled na razbojnika kojeg je Šejn jednim metkom poslao na onaj svet. Zatim počе da traži pogledom po trgu. – Gde je drugi lupež?

– Njega je sopstveni dinamit tako rasparčao da ga ni u paklu neće prepoznati! – uzvрати Šejn muklo.

U tom trenutku se više niko nije nalazio u kućama. Svi su bili na trgu i stajali kao živi, nemi zid.

– Uzmite oružje i podelite se po gradu – naložio je Šejn. – Možda su svi došli, a možda i nisu. Neka vas ne bude manje od trojice u grupi.

Ljudi spremno poslušашe, dok su žene ostale na trgu. Šejn ih posla kućama. Još nije bio siguran da se u gradu ne nalazi neko od razbojnika.

– Gospodine!

Alkalden priđe Šejnu i spusti mu ruku na rame. Pogledao je sedog čoveka čije je lice bilo izbrazdano dubokim borama. – Vi ste mojoj kćerki spasli život, Šejn. Ja ne znam kako...

Šejn pokaza na mrtvu Dolores.

– Ona nema prezimena i ne pripada nigde. Možda više nema ni porodicu. Ona je ta koja je privukla pažnju razbojnika. Da nije bilo nje ništa ne bih mogao da učinim za vašu Ivonu. To niko ne bi smeo da zaboravi sve dok ovo prokletu mesto bude nosilo ime La Eskonidas!

Alkares je bio mrtav. Umro je na vešalima proklinjajući Šejna. Sat posle sahranjivanja obešenog i dvojice razbojnika koji su krenuli da ga spasavaju bila je sahranjena i Dolores na mesnom groblju Kampo Santo. Još nikada La Eskonidas nije video toliko ljudi na malom groblju. Nikada uostalom nije neka mlada žena učinila toliko za grad, nije platila životom.

Šejnov dorat je nemirno poigravao pred šerifovom kancelarijom vezan za prečku. Šejn položi ruku životinji na pozdrave da bi ga umirio.

– Nemiran je – kazao je Džimu Elkotu. – Previše dugo smo se zadržali ovde. Pazi na svoj prokleti grad, šerife!

Šejn se vinuo u sedlo i s naporom zadržao dorata nekoliko trenutaka u mestu.

– U Teksas? – upitao je šerif.

– Laredo – uzvрати Šejn.

– Hvala ti momče! Ako se ikada budeš našao u ovom kraju...

– Sigurno ću ovo mesto zaobići u širokom luku – dovrši Šejn rečenicu i obode konja. Neki ljudi su mu dovikavali, ali se on nije obazirao. Napustio je La Eskonidas i stigao do polja kaktusa. I s tim je zauvek svršeno, – mislio je u tom trenutku. Nije ni slutio da ga na tri dana jahanja odavde nestrpljivo čekaju.

*

– Ponovi to još jednom! – jeknuo je Brasada-Bil lica izobličene od gneva.

– Obesili su Alkaresa. Huan i Raul su mrtvi. Onaj prokleti Amerikanac ih je sredio sam.

– A ti, pasji sine, ti si to samo posmatrao?

– Odigralo se tako brzo tako da ništa nisam mogao da učinim. Raula je oborio metak, a Huana je razneo sopstveni dinamit. Šta sam kog vruga i mogao preduzeti? Obesili bi me zajedno sa Alkaresom. Ko bi te onda mogao obavestiti šta se odigralo?

Brasada-Bil je režao kao podivljali medved. – Ko li je taj pas kojeg zovu Šejn?

– Čovek od krvi i mesa koji ima sreće i budnog anđela čuvara.

Brasada-Bil klimnu glavom. Sa zebnjom je mislio na trenutak kada će Duri Lamonte morati da izađe na oči. Dala mu je deset ljudi da oslobode Pabla Alkaresa i uhvate Šejna. Tamne oči su joj sevale dok je izdavala to naređenje. Želela je da se dočepa tog gringa koji joj je zadao najteži udarac. Pretrpela je najveći poraz u životu. Htela ga je živog.

Za sada je, međutim, Brasada-Bil stajao tu praznih ruku. Trojice nema više, a Šejn je bio na putu da napusti Meksiko.

– I šta sada? – pitao je Manuel Ortega.

Brasada-Bil ga pogleda ispitivački. Bio je jedan od Durinih favorita. Nije bez razloga poslala ovog visokog, vitkog čoveka s njim. Trebalo je da nadgleda sve i pobrine se da on, Brasada-Bil ne dođe na ludu pomisao i osamostali se ne plativši dug knjeginji komančerosa.

– Sada ćemo ga uhvatiti kao divljeg vepra koji je zalutao u brda. Posle pobede u La Eskonidasu oseća se sigurnim. Krećemo za pola sata!

III

Dura Lamonte je stajala na najvišoj tački starog utvrđenja. Naslonila se bokom na veliki kvadratni kamen i kružila pogledom po udoljici. Pod purpurnom svetlošću zalazećeg sunca sve je izgledalo mirno.

Usred udoljice gorela je vatra. Tu su se ljudi najčešće zadržavali. Neki su se, međutim, već povlačili u kuće u malom selu smeštenom u podnožju utvrđenja.

Kao džinovske tamne oči delovali su okrugli ulazi u rudnik izbušeni u steni. Taj posao su obavili kopači koji su pre nekoliko godina stigli dovde u poteri za zlatom, ali se brzo povukli praznih ruku. Jednostavno nisu imali strpljenja i hteli da se veoma brzo dokopaju bleštavog metala. Kopači su ne znajući ostavili za sobom ogromno bogatstvo na koje je naišla Dura Lamonte kada je sa nekolicinom ljudi stigla u ovu dolinu. Bežala je ispred vladinih trupa pa joj je bilo potrebno sigurno, skrovito mesto. Selo u kojem je Dura imala sreće zove se Suerte. Tada niko nije ni pomišljao da se ona mogla povući tako visoko u brda. Možda je spas predstavljao uzani kanjon jedini prilaz selu koji je mogao da se odbrani nekolicinom naoružanih ljudi.

Vladine trupe je tada nisu sledile dalje, a stanovnici Suerta su imali dosta svojih nevolja. Bilo je teško preživeti, a osim toga niko u grupi komančerosa nije video opasnost.

General Lamonte, Durin otac je ovde u Suertu umro od teških rana zadobijenih u poslednjoj borbi sa vladinim trupama. Na samrtničkoj postelji je general svoju kćerku Duru proglasio svojim legitimnim naslednikom. A njegove reči su i posle smrti ostale zakon. Dura je privukla uz sebe najjače i najuticajnije ljude uz njihovu pomoć izgradila svoje sadašnje carstvo. Neki od ljudi su se

još uvek bavili poljoprivredom, ali je većina oterana na rad u rudnike. Svi su bili zarobljenici iako su se kretali slobodno po selu i udoljici.

Samo su dva uzana kanjona predstavljala izlaz iz ovog pakla. Oba kanjona su nadzirali Durini ljudi. Čak ni miš se nije mogao neprimećen izvući.

– Dole je nemirno. – Kazao je Huanito Primavera stupivši uz Duru pogleda uprtog u dolinu. – Posle onog događaja, kada je cura zajedno sa Kortedom, tvojim poslednjim oficirom odletela u vazduh, sluge kao da su nanjušile neku šansu.

Dura je posmatrala užarenu loptu sunca na zalasku. Među ljudima koje je držala kao robove i tako postupala sa njima doista je vladao nemir. Devojka kao da je dala znak za početak nečeg veoma značajnog i dokazala da i tlačitelji bivaju ranjivi kada se u borbu uloži sve što se ima – sopstveni život!

– Šta pričaju nadzornici u rudnicima?

Primavera nabra obrve.

– Neistine jer hoće da zadrže svoje pozicije – odgovorio je. – U gornjem oknu je u podne došlo do nesreće. Ljudi su zatrpani. Njih trojica. Nisu ih čak ni potražili što je ostale učinilo kivnim.

– Zbog čega ti ne brineš o redu? – upitala je Dura gnevno. – Zbog čega sam te proizvela u svog oficira, Huanito?

Primavera priđe bliže devojci i stavi joj ruku oko uzanog struka. Milovao joj je lagano telo sve više i više dok nije dosegnuo do njenih bujnih, čvrstih grudi.

– Zbog toga što imam osetljive ruke, Dura – odgovorio je tiho – i zbog toga što one ubijaju munjevito ako bude potrebno. Dole među ljudima nema ni jednog koji bi mogao da se ponese sa mnom. Ako bi se mašio neke cure sigurno ne bih dozvolio da me baci u vazduh!

Odlučnim pokretom se Dura Lamonte oslobodi njegove ruke i povuče unazad. Disala je ubrzano. Primavera je bio čovek koji je u svakom trenutku uzbudivao. Lep, surov muškarac iz Sonore koga je jednog dana doveo Pablo Alkares ne sluteći da je time doveo suparnika u sopstvenu kuću.

– Pablo će se vratiti – kazala je tiho i zabacila kosu. Plamenocrveni zraci sunca osvetljavali su joj lice, pa je izgledala kao boginja. – Pablo će se vratiti i pomoći ti da savladaš teškoće ako ne budeš mogao sam.

Huanito Primavera se trže. Lepo lice sa uzanim usnama i mrtvim očima pretvorilo se u masku. Ni jedan mišić na njemu nije zaigrao, a ožiljak na desnoj strani lica kao da se zažario.

Dura je poznavala taj izraz lica. On je prokleti doseljenik iz Španije! Nadmen, gord i lako ga je uvrediti i ražestiti ako smatra da se s njim postupa nepravilno.

Njen otac je još ranije upozorio da se ti Španci smatraju boljim od ostalih i veruju da su nezamenjivi. Sve dok su dobre volje i biva po njihovom može im se slepo verovati i osloniti na njih. Međutim, ako nešto krene naopako postaju opasno i neuračunljivi.

– Prokleti crvenokosi gringo dozvolio je da ga nekoliko seljaka

savlada – govorio je Primavera s potcenjivanjem. – Prokleti bik. Dala si mu uprkos mom savetu, deset ljudi. Velim ti, on će se vratiti praznih ruku. Pablo Alkares je već odavno kod svojih predaka!

– Ne bih to savetovala Brasada-Bilu. Uostalom, Manuel Ortega je s njim.

– Melez – kazao je Primavera s omaložavanjem i time ponovo naglasio da se oseća boljim – potvrdi Dura. – Kao uostalom i Alkares. Moraš nešto i da dokažeš ako se smatraš boljim od te dvojice, dragi! Počela je lagano da uzmiče smejući se dok joj se Primavera približavao. Stigao je kod zida i pritisnuo uz njega. Strasno je poljubio u vrat. Kada se obema rukama dočepao njene bluze da bi je raskinuo nije više bila knjeginja komančerosa nego Dura Lamonte – žena vrele krvi.

Ječala je, uhvatila ga za kosu i obema rukama mu pritisnula glavu na svoje grudi.

– Već sada ću ti pokazati da mogu da se ponesem sa oba meleza – procedi Huanito Primavera.

Tortilje su letele preko drvenog zida koralu. Deset ljudi je puzalo po mraku i grabljivim pokretima pretraživalo tle da bi našlo tanke pogače od kukuruznog brašna – narodni hleb.

– Vi, svinje – zaurla neko s polja.

Ljudi su se povukli nazad u sredinu ograđenog koralu. Drveni zid ih je odvajao od spoljnog sveta.

– Nisam našao ništa – jadikovao je tanak dečji glas.

– Dođi ovamo. Možeš uzeti od mene.

Dečak je bio mršav i bez imalo snage. Nije čak mogao da se uspravi nego je puzao po prašini prema starom. Ovaj je bio leđima oslonjen na zid od dasaka i pružio dečaku svoju tortilju. Dečak je hteo da je zgrabi obema rukama, ali je time izgubio ravnotežu i pao licem u prašinu. Nastavio je da puzi i uzeo kukuruznu pogaču. Jeo je halapljivo i brzo. Stari je znao da dečak neće preživeti noć.

Ponovo jedan manje u koralu smrti Dure Lamonte. Koral u koji je zatvarala ljude koji su bili uporni i od kojih je smatrala da joj preti opasnost. Opasnost da će svojom upornošću i nesalomljivom hrabrošću podsticati druge pa da ovde u dolini izbije pobuna.

– Morao bi i sam da jedeš, Pedro – čuo se glas iz mraka. – Mnogi ljudi te slušaju, a ti hraniš smrtnika. Ako smrt odnese tebe druge će napustiti hrabrost.

Pedro Kantano zabacu dugu, sedu kosu. Dečak koji je pojeo njegovu tortilju ležao je zgrčen na zemlji.

– Tišina, vi svinje! – povika čuvar.

Manuela, kći Pedra Kantana je bila mrtva. Htela je da zapali baklju pobune dignuvši u zrak i sebe i onog prokletog oficira. Zbog toga je Primavera ubio majku nesrećne devojke, a oca strpao u ozloglašeni koral smrti. Od tada su grozničavo tragali za dinamitom, ubeđeni da nisu samo dve šipke dinamita kojima je devojka ubila sebe i omraženog oficira jedine skrivene. Do sada nisu našli ništa, pa se stekao utisak da su komančerosi ubeđeni da ga i nema. Pedro Kantano je, međutim, znao da tog vražjeg izuma ima još

mного. Pomoću njega se sve dublje uvlače u stene prateći jaku zlatnu žilu. Ona kao da je, uvlačeći se tako duboko, htela da se sakrije od razbojnika svih vrsta.

Prokleta zlato!

Da slučajno nije naletela na njega, Dura Lamonte i njeni komančerosi bi odavno napustili dolinu.

Tim zlatom je i počeo njihov put patnje, inače siromašnih seljaka. U međuvremenu su bili tako odsečeni od sveta da nijedna vest nije mogla da izađe iz doline, niti stigne u nju. Na oba kanjona je bila postavljena jaka straža. Bilo je, istina i nekoliko pokušaja bekstva. Stigli su nazad kao leševi. Najhrabriji su se samo tako vraćali u svoje selo. Uskoro niko više nije ni pokušavao da umakne. Posle početnog otpora zavladala je letargija. Ljudi su se prepustili sudbini.

Oštri planinski vrhovi dizali su se prema azurnoplavom jutarnjem nebu. U zaklonu nekoliko stena koje su natkriljavale manji prostor ulogorio se Šejn. Tu je proveo noć. Laki istočni vetar uskovitlao je pepeo sa mesta na kome je prethodne večeri kuvao kafu.

La Eskonidas se nalazio na dva dana jahanja iza Šejna. Do tog mesta je stigla i potera, a onda se vratila u mali grad. Jednostavni ljudi, bojali su se ovih kamenitih planina kao kuge.

Šejn skide košulju, spusti opasač s revolverima i uputi se do planinskog potoka koji se nalazi blizu njegovog konačišta. Voda je bila tako hladna da mu je za trenutak zastao dah. Tresući se i trljajući šakama zagledao se u mirnu površinu vode. Dva čoveka su bila na steni iznad potoka. Njihove prilike su se jasno odražavale u bistroj vodi. Šejn se pretvarao da ih nije primetio. Ako ne budu skočili odmah, ako mu ostave samo trenutak vremena, imao bi šansu da stigne do svog oružja koje je ležalo kraj ugašene vatre.

Zaronio je desnu ruku u vodu i izvukao zupčasti kamen kojim je prešao preko kose nastojeći tako da odagna sumnju dvojice pri-tajenih momaka. Posle toga se naglo odbaci i pojuri prema oružju. Istog časa su dva napadača skočila, ali umesto da se sruče na Šejna pali su na kamenje. Šejn je u skoku dograbio veliki kamen, okrenuo se oko svoje ose i zavitlao ga pogodivši jednog od napadača u grudi. Udarac je bio dovoljno jak da ga baci nazad u potok. Do ugašene vatre i položenog opasača nije bilo više od četiri koraka. Šejn u dva skoka pređe polovinu puta i baci se na tle da ne bi postao meta drugog napadača koji se još nije oporavio od iznenađenja. Drugi skok bi ga doveo do oružja. Uspravio se i u tom trenutku začu kraj sebe poznati zvižduk. Trud mu je bio uzaludan. Omča lasa se stezala oko tela. Nagli trzaj konopca obori Šejna s nogu. U padu je uspeo da načini poluokret kako licem ne bi pao na oštre stene.

– Pogledajte ovog divljeg bika! – začuo se krupan preteći glas. I doista Šejn se otimao baš kao podivljali bik. No kada je ugledao visokog čoveka plamenocrvene kose kako se pomalja iza stena umirio se.

Brasada-Bil!

Kao po komandi još nekolicina priskočiše. Sve sama surova li-

ca ljudi koji ne znaju za milost. To su, uostalom odmah i dokazali. Pod teškim udarcima pesnica i čizama Šejn je izgubio svest.

Kao iz velike daljine čuo je glasove, pre svega glas Brasada-Bila. Čkiljeći, uspeo je da vidi crvenokosog diva kako se oslanja na stenu. Uz njega je stajao vitak Meksikanac i posmatrajući crvenokosog, odmahivao glavom.

– Do La Eskonidasa ima dva dana jahanja. Alkares je mrtav, a u gradu nas možda spremni iščekuju. Malo nas je da bismo napali grad. Jahaćemo nazad!

U tom trenutku Brasada-Bil primeti da se Šejn osvestio pa odgurnu Meksikanca i stade ispred Šejna raskoračen. Šejn pokuša da se uspravi. Tek tada je primetio da su mu ruke i noge vezane.

– Još ćeš ti proklinjati Manuela Ortegu, jer mi nije dao odrešene ruke. Da je bilo drugačije, sada bi ti bio mrtav! – zatim dodade obraćajući se Ortegi. – Prokletstvo, zašto ovo kopile ne dokrajčimo ovde na licu mesta?

– Zbog toga što je Dura Lamonte naredila da ga živog dovedemo u tvrđavu – uzvratiti vitki Ortega hladno. – Ja sam odgovoran za to da se njena naređenja izvršavaju. Možeš se suprotstaviti njenim naređenjima i bićeš mrtav ili ćeš služiti knjeginji i uskoro postati bogat.

Brasada-Bil se trže. Svaki čovek koji ima trunku razuma podredio se toj ženi koju su nazivali knjeginjom komančerosa. Šerif u La Eskonidasu nije ništa znao o njoj i sve te priče nazivao zlim legendama. Za Šejna je ona već u ovom trenutku bila stvarnost, jer više nije bilo sumnje da će je upoznati.

Naravno Brasada-Bil je više voleo da bude bogat no mrtav. Međutim nije popuštao. Šejn je primetio u njegovim očima podmukao sjaj. Pre nego što je zamahnuo nogom da udari Šejn se otkotrljao ustranu i riđokosi je zamahnuo u prazno. Pritom su ga još noge vezanog čoveka kao opruga pogodile u bedro. Pao je na tle i s mukom se uspravio.

Vladala je ledena tišina. Svi su gledali Brasada-Bila. Manuel Ortega je bio naročito budan pa kada se u besu crvenokosi mašio oružja, Meksikanac je već držao uperen revolver.

– Na tvom mestu ja to ne bih činio. Prokleti gringo pripada knjeginji, ona će odrediti šta će se dogoditi s njim!

Ostali ljudi su se automatski povukli sa linije nišana. Bila im je poznata neobuzdanost riđeg Amerikanca i odlučnost Ortege. Kada se takva dva karaktera međusobno sukobe retko je izlazilo na dobro.

Konačno je Brasada-Bil popustio. Kroz stisnute zube procedio je:

– Dakle u redu, gringo pripada knjeginji!

IV

Dečak je bio mrtav. Ležao je zgrčen uz ogradu koralu. Pedro Kantano pogleda dečaka ne znajući da li da u ovom trenutku optužuje ili blagosilja smrt. U svakom slučaju, mališan je već prošao ono što sve njih čeka ako se čudo ne bude dogodilo.

– Trebalo je da ti pojedeš tu tortilju, Pedro!

Stari se okrete i pogleda svog saputnika Rafaela Retorna.

– Ja se hranim sopstvenom mržnjom – kazao je gorko. – I ti bi trebalo to da činiš, Rafaelo! – dodao je sklapajući oči nesrećnog dečaka. Kada se uspravio, vrata koralu su se naglo otvorila. Huano Primavera stupio je unutra. Ledenim pogledom je prešao preko zatvorenika a onda primetio mrtvog dečaka.

– Vi umirete sami od sebe – kazao je. – Sa vama imamo manje muke.

Pedro Kantana ga je odmerio hladno i ćutao.

– Ti ćeš opet dole među ostale, stari! – naredi mu Primavera. – Stavi onoj kopiladi do znanja da su ovde da bi vadili zlato iz stena. Izgleda da su zaboravili.

– Hoćeš reći da su shvatili da im život ne biva lakši ako bez govora slušaju?

Primavera je zamahnuo da udari Kantanu, ali se ovaj izmače neočekivano brzo.

– Ako treba da idem dole i urazumim ljude, oficiru, trebalo bi da budeš prijatniji sa mnom.

Rafael i ostali ljudi u koralu smrti zadržali su dah. Nisu se usuđili ni da dišu. Nikada još niko nije razgovarao na taj način sa knjeginjinim oficirom.

– Ti izgleda čezneš za smrću, kopile! – prosikta Primavera. – Doći će kada bude ona to htela i ja se neću braniti od nje, oficiru. – Zatim pokaza na ljude u koralu. – Šta će biti s njima?

– Umreće kao i ovaj dečak!

– U rudnicima bi bili bolje iskorišćeni.

– Hoćeš li mi ti propisivati šta da činim, stari?

– Govorim onako kako jest. U rudnicima bi bili bolje iskorišćeni. Događaju se nesreće i vi stalno gubite radnu snagu!

– To što stari govori zvuči veoma razumno – kazala je Dura Lamonte ušavši u koral. Pogledala je u krug.

Primavera se trže. Okrenuo se prema lepoj ženi koja mu je prethodne noći pripadala. Prela je kao mačka i šaputala na uho nežne, ljubavne reči. No to je bilo prethodne noći. Sada je opet knjeginja komančerosa kojoj je bolje ne prigovarati.

– Posle jučerašnje nesreće nedostaju nam trojica kopača – kazala je Dura. – Svi vi ćete nazad u rudnik!

Primavera je samo potvrdio klimnuo glavom, jer mu ništa drugo nije preostajalo ako je želeo da sačuva živu glavu. Po svemu sudeći, Dura nije shvatila da je stari time postigao upravo ono što je hteo. Odneo je pobedu!

– Ti ćeš još ostati – kazala je Dura kada je stari hteo da krene za ostalima.

Kantano je gledao za svojim sapatnicima koji su hitali u dolinu.

– Na tebe gledaju kao na vođu, stari – kazala je Dura. – Ti ćeš im objasniti da je svaki otpor besmislen. Ukoliko bi se nešto ipak dogodilo, ti ćeš biti taj koji će izabrati tri muškarca ili tri žene. Biće streljani!

Kantano je posmatrao knjeginju komančerosa. Kako se samo toliko zlo može kriti za toliko lepote?

– Ja im nisam vođa, senjora.

– A ko je onda?

– Vođa će tek doći. Krenuo je ovamo.

Primavera ljutito odmahnu rukom. Hteo je da kaže nešto ali ga Dura Lamonte preseče pogledom.

– Otkud znaš to?

– Razgovarao sam s bogovima!

To je zvučalo tako prostodušno i istovremeno ozbiljno da se Primavera nasmejao.

– Kada će vođa doći?

– Uskoro!

– Ko je on i kako izgleda?

– To ne znam, senjora. Ali ću ga prepoznati.

Dura Lamonte klimnu glavom. – Tada ćeš mi to reći, stari! A sada idi za ostalim ljudima i ne zaboravi šta sam kazala. Tri muškarca ili tri žene za otpor ili naposlušnost. Ti ćeš ih odabrati!

– To može samo vođa! – rekao je zanesenim glasom Pedro Kantano i krenuo niz padinu. Dura Lamonte je gledala za njim.

– Veruješ li možda u to što on govori? – pitao je Primavera.

– On je Otomi neka vrsta vraća. Njima pripisuju natprirodne moći, sposobnost predviđanja. Otomi inače ne lažu nikada.

– Ja ću, u svakom slučaju još jednom pretresti sve kuće. Možda su ipak sakrili dinamit koji nismo još našli, jer se Gomez više interesovao za cure nego za sigurnost.

Gledajući za Primaverom koji je krenuo niz obronak razmišljala je o Pablu Alkaresu, o Brasada-Bilu, Manuelu Ortegi i naravno o Šejnu, koji je seljake u La Eskonidasu podigao protiv Brasada-Bila. Ako mu je to uspeo, verovatno bi mu pošlo za rukom da i ove seljake dovede u red i prinudi na apsolutnu poslušnost. Iako ga nije do toga trenutka poznavala, bila je ubeđena da je to čovek po njenom ukusu.

Put je bio dug i Brasada-Bil je koristio svaki trenutak koji je mogao da zlostavlja Šejna. Samo zbog toga što nije reagovao na uvrede i izazivanja, riđokosi ga je vezanog udario tako žestoko da je pao iz sedla a konj ga vukao po kamenjaru, jer su mu ruke bile pričvršćene za sedlo. Ležao je, ne osećajući više bol.

Ortega dojaha do njega i videći da su mu oči zatvorene povika:

– Amerikano!

Šejn podiže glavu i isceri se na Meksikanca.

– Onaj pas ne postupa dobro sa knjeginjinim vlasništvom, Ortega – kazao je Šejn teško dišući. – Ako me kasnije bude pitala, reći ću joj da nisi baš dobro pazio na mene!

Brasada-Bil priđe smejući se i nastavi da vodi Šejna vezanog lasom. Odjeknuše dva pucnja. Šejново telo je još jednom bilo odbačeno jer je konopac pukao. Šejn se oprezno okrete na bok. Ortega je držao „vinčesterku“ u ruci. Njome je očigledno presekao konopac.

Razgnevljen Brasada-Bil se mašio revolvera. No pre toga je Or-

teginu oružje bljunulo vatru i izbacilo riđokosog iz sedla. Bio je pogođen u rame.

– Ti pasji sine, ti si pucao na mene? – urlao je pogođeni.

– Nisam te ubio samo zbog toga što ne znam da li Dura Lamonte ima još neke planove s tobom. Nemoj me prinuditi da još jednom potegnem oružje na tebe. Tada ćeš biti mrtav.

– Možda ću te ja preteći, Ortega!

– Moguće je. Ali tada ćeš ti umreti odmah za mnom, jer će te ljudi srediti. Ja sam im to naredio, pa neće oklevati ni časa!

Brasada-Bil je video odbojnost na licima ljudi. Šejn ga ni na trenutak nije ispuštao iz vida. Izgleda da je Brasada-Bil gotov još od poraza u La Eskonidasu. Nije vredeo ništa bez svojih ljudi. Komančerosi Dure Lamonte nisu od njega primali naređenja. Nisu imali poverenja u njega, a osim toga nisu ni marili. Bio je vraški usamljen.

– Ustaj, Šejn! – naredio je Ortega.

Poslušao je s velikim naporom. Svaka kost ga je bolela. Ortega pokaza na dorata.

– Jahaćeš Šejn! – naredi Ortega. – Sutra ćemo stići na cilj. Tada će sve biti u Durinim rukama.

Šejn kao prvo skide sa sedla čuturu. Pio je u malim gutljajima. Voda je bila topla, ali je ipak vraćala životne sokove. Posle toga je brižljivo zakoračio u uzengiju. Mogao je da zaurla od bola, ali je ipak stegao zube. Put neće moći da traje dugo. Ortega mora da potraži mesto za počinak. To je značilo za Šejna nekoliko sati odmora neophodnog da obnovi snagu.

Za sada je Šejn jahao u sredini. Čak i da je pokušao ne bi imao izgleda da im umakne. Ruke su mu i dalje bile vezane i nije imao oružja. Za spas iz ove situacije mu je bila neophodna nečija pomoć. Jahali su puna dva sata, a onda Ortega nađe odgovarajuće mesto za odmor. Mrtav umoran i pretučen Šejn kliznu iz sedla i pruži se između dve stene. Bile su još tople od sunca koje je nedavno zašlo.

Dura Lamonte! To ime je u poslednje vreme čuo često pa je postao radoznao. Kakva li je ta knjeginja komančerosa?

*

– Beznadežno je, Pedro – rekao je Rafaelo Retorno i pokazao oko sebe pokretom koji je ukazivao na obeshrabrenost. – Od kada je tvoja kći odletela u vazduh zajedno sa Gomezom postali su još oprezniji i budniji. Eno ih, ponovo pretresaju kolibe.

– Gde je dinamit?

– U jamama, tamo gde mu je i mesto – odgovorio je Rafaelo.

Kantano je proveo jednu sedmicu u koralu smrti. Od tada se mnogo što-šta promenilo u selu. Ljudi su sumnjali jedan u drugog, obrazujući manje grupe. Samo se mali broj slagao s tim da se nešto preduzme i da se Dura Lamonte sa svojim komančerosima otera odavde.

Većina je odustala od bilo čega i prihvatila mukotrpan robov-

ski život. Manuelina smrt je izgleda pokrenula veoma malo ljudi i na kratko. U nekim trenucima je Kantano mrzeo svoje zemljake zbog pasivnosti. No kada je bolje razmislio o svemu mogao je da ih shvati. Bili su to obični, jednostavni seljaci koji su svoj hleb zarađivali poštenim radom. Nisu po prirodi bili borci i jednom trenutno buknući otpor brzo je ugušen. Na groblju u Suertu jedva da je bilo slobodnog mesta.

Iz kolibe su se čuli povici.

V

Kanjon je bio toliko uzan da na nekim mestima više od dvojice nisu mogli da jašu jedan uz drugog.

– Još dve milje – kazao je Brasada-Bil – pa ćeš gledati u oči lepoj smrti!

Šejn nije čak ni pogledao u njegovom pravcu. Trudio se da ureže u svest ovaj put, jer je upravo njime nameravao da se vraća. Tu i tamo su se između stena spodobele delujući kao da su zalutale, podizale oružje u znak pozdrava, a onda odmah nestajale. Shvatio je zbog čega se knjeginja komančerosa oseća tako sigurnom u svom prebivalištu. Nekoliko odličnih i dobro opremljenih ljudi moglo je tu da zadrži prodor čitave jedne armije. Za nevolju mogao bi se dinamitom zatvoriti prolaz na najužem delu. Svako ko bi se tu zatekao nalazio bi se u klopki iz koje nema spasa.

Suerte, selo s druge strane kanjona bilo je utvrđenje u koje se nije moglo prodreti. Za druge, međutim, to mesto i nije bilo značajno, jer niko nije mario šta se tamo događa. Vladine trupe su u ostalom delu zemlje, na stratezijski važnijim mestima, imale pune ruke posla.

Manuel Ortega je stao na čelo grupe i vodio je kao da se vraća sa pobeđničkog pohoda, uzdignute glave.

Pomisao da pokuša bekstvo iz ovog kamenog lavirinta Šejn je veoma brzo odbacio. Nije imao nikakvih izgleda na uspeh, čak nije trebalo ni da tragaju za njim. Povrh svega bio je iscrpljen i izmučen udarcima koje mu je zadao Brasada-Bil. Jahao je sada gledajući u njegova široka leđa. Mrzeo je tog razbojnika!

Posle jednog sata jahanja kanjon se širio u obliku levka i ulivao u dolinu. Ortega zaustavi svog sivca. Svi ljudi mu se priključise.

Desno od belih koliba rasutih po širokoj dolini, iza sela, nalazilo se brdo na kome je bilo izgrađeno, sada već oronulo utvrđenje. Uzan, zavojit put vodio je gore. Na kraju tog puta ugleda Šejn ženu koja je nepomično sedela na leđima vranca. Dura Lamonte, knjeginja komančerosa. Lagano je jahala nizbrdo držeći se u sedlu kao vladarka. Gledala je pravo pred sebe ukočeno pa je njeno lepo lice delovalo kao maska. Što se više približavala, konji su postajali sve nemirniji. Izgledalo je kao da iz nje zrači nešto što uznemirava životinje. Šejn je krajičkom oka posmatrao ljude. Ortega se smešio opušteno, dok je Brasada-Bil bio mrzovoljan i zakopčan. Možda ga je samo mučio metak u ramenu, Ortegino upozorenje. Ostali ljudi su gledali u zemlju kao da bi ih lepota Dure Lamonte mogla

zaslepiti. Šejn je sada mogao da vidi knjeginju komančerosa iz neposredne blizine. Bila je doista uzbuđujuće lepa.

– Ho! – kazala je kratko i njen vranac se zakopa u mestu.

Dura Lamonte je zbacila sombrero na potiljak mekim pokretom punim gracioznosti. Suknja joj se malo podigla tako da su se videli vitki zglobovi. No samo je Šejn posmatrao draži ove lepe žene.

– Gde je Pablo Alkares? – upitala je.

– Mrtav je – odgovorio je Ortega. – Obešen je u La Eskonidasu. Trojica ljudi koje je Brasada-Bil poslao u grad nisu to mogla da spreče.

– Zašto nisu?

– Zbog toga što sam ja dvojicu od njih poslao u pakao – obavesti Šejn.

Brasada-Bil koji je doterao svog konja do Šejnovog dorata, zamahnu. Šejn vezanih ruku dočeka udarac riđokosog diva i povuče ga naglim pokretom iz sedla. Brasada-Bil padne na povređeno rame i kriknu prodorno.

Dura Lamonte ga samo ledeno odmeri u trenutku kada se otkotrljao u strani i hteo da se maši oružja. Zastao je u pola pokreta i ječeći se uspravio. Knjeginja komančerosa pokaza na njegovo rame koje je žestoko krvarilo.

– Morao sam da pucam na njega, jer je hteo da ubije gringa – objasnio je Ortega.

– Zar nije znao da sam ja htela Šejna živog?

– Jeste, znao je!

Dura Lamonte se gnevno obrati ranjeniku:

– Izgubio si dvadeset sopstvenih ljudi – kazala je oštro. – Imaš na savesti Pabla Alkaresa, izgubio si dva moja čoveka u La Eskonidasu i ovde pucao u jednog. Tvoji izgubljeni ljudi su tvoja stvar. Ali ovo drugo. Hteo si čak da ubiješ zarobljenika. Šta si mi, proklet bio, doneo?

Brasada-Bil steže zube. Gledao je u zemlju kao dečak i pokaza na Šejna.

– Uhvatio sam njega!

– Ali si hteo da ga ubiješ?

Šejn je hteo da se, dok ga neko ne oslovi drži po strani. Nije još došao njegov trenutak, ali je bio uveren da će doći.

Dura Lamonte dade ljudima znak, a oni istog časa uperiše oružje na Brasada-Bila. On se okrete u krug i na licu mu se ukaza užas.

– U koral s njime – naredila je ledenim glasom.

Brasada-Bil je zavijao kao udareni pas. Kada se brzim korakom hteo da izmakne u stranu Ortega ispali metak. Zario se pored čizme riđokosog, uskovitlavši prašinu.

– General, tvoj otac i ja jahali smo zajedno – kazao je muklo pi-ljeći u Duru Lamonte.

– General bi te ubio na licu mesta da si se suprotstavio nekom njegovom naređenju – uzvratila je knjeginja sasvim mirno. – Odvedite ga u koral kod onih devojaka. – Možeš se zabavljati sa

curama. To su dve male divlje mačke koje žude za smrću i zbog toga su u svojim posteljama sakrile dinamit. Pošto je Manuela Kantano ubila mog oficira Kortesa i sebe dinamitom to je izgleda postala epidemija. Provedi nekoliko lepih časaka sa njima Brasada-Bil. To si doista i zaslužio!

Na kletve Brasada-Bila koga su ljudi vodili u koral nije više obraćala pažnju. Odmerila je Šejna od glave do pete.

– Dobro došao u predvorje pakla, Šejn! – kazala je. – Slušala sam o tebi mnogo. Skinite mu veze i odvedite ga u moju tvrđavu. Neka se neko pobrine o njegovim ranama. Osim toga mu je hitno potrebno i jedno kupanje. Moj si gost, Šejn! – rekavši to, obola je vranca i pored grupe svojih ljudi odjahala u selo. Šejn je gledao za njom. Očekivao je drugačiji doček.

– Ti si njen gost – rekao je Ortega cereći se. Skinuo mu je kono-pac sa ruku. Za sada je tako. Sutra već možeš postati njen neprijatelj i praviti društvo Brasada-Bilu u koralu smrti!

Čovek koji je video Šejnove rane nije izustio ni reč. Došao je u veliku nameštenu sobu oprezno pregledao ozlede na koži i krvlju podlivene ozlede od udaraca. Izlazeći, zastao je na vratima i bacio kratak, ispitivački pogled na Šejna. Trenutak kasnije došla je devojka. Nosila je belu prozračnu haljinu ispod koje nije imala ništa. Male čvrste grudi i trougao između bedara bili su više pokazani nego sakriveni.

– Kupanje, senjor – kazala je tiho kao da je strahovala da će je neko čuti. Okrenula se i pošla napred. Šejn je pošao za njom u veliku praznu prostoriju u kojoj se nalazila samo ogromna kada. Voda se pušila i mirisala privlačno.

– Ja ću vam skinuti odeću, senjor – rekavši to otkopčala mu je kaiš i skinula pantalone i košulju. Izgleda da joj uopšte nije smetalo što pred njom stoji nag. Bez reči skide tanku belu haljinu sa sebe i pre Šejna zakorači u kadu. Zbog toga je, dakle kada bila tako velika; služila je za dve osobe. Šejn uđe u kadu. Za trenutak mu je topla voda izazvala bol, ali mu je zatim činila dobro, prijala mu je. Pre svega kada mu je devojka čutke nasapunjala telo i nežno trljala kožu.

– Ko si ti? – upitao je Šejn.

– Huanita – uzvrativši devojka. – Ja sam tvoja sluškinja i imam nalog da ispunim svaku tvoju želju.

Šejnu se činilo da sanja. Danima je prolazio kroz pakao, a sada je imao osećaj da se smestio usred raja. Umesto da se brani i bori, doživeo je da Dura Lamonte postupa s njim kao sa knezom. No to je samo prividan mir znao je Šejn od prvog trenutka. Nije znao ništa o ovoj ženi koje je generalska kći ako je dobro razumeo Brasada-Bila. Međutim, sigurnost je samo deo predstave koja je trebalo da mu skrene misli u drugom pravcu. Šejnu je to bilo jasno.

– Huanita – kazao je uživajući u prijatnom dodiru njenih ruku.

– Da, senjor.

– Gde je Dura Lamonte?

– U selu, senjor.

– Mi smo u tom slučaju sami?

Mlada Meksikanka uplašeno pogleda oko sebe i jedva primetno odmahnu glavom. Šejn je ispod vode čvrsto stezao njene ruke i pritiskivao ih na dole. Video je da je razrogačila oči od straha i naglo se okrenula.

Na vratima kupatila stajao je vitak Meksikanac. Njegov pogled je nekoliko trenutaka počivao na Šejnu, a onda mu se lice razvuče u grimasu koja je trebalo da bude osmeh.

– Šejn! – kazao je. Već ta jedna reč iz njegovih usta zvučale su kao kletva. – Ti si dakle Šejn. Ti si sredio Brasada-Bila i pobrinuo se da Pablo Alkares završi na vešalima.

Šejn potvrdno klimnu glavom. – A ko si ti?

– Pitaj curu i saznaćeš pored imena i to da sam čovek koji ubija svakog ko mu stoji na putu. Nisam još siguran, ali pretpostavljam da ćeš mi ti stati na put.

– Kod Dure Lamonte?

Primavera se trže i izdignu na vrhove prstiju. Delovao je nape-to kao opruga, a neprijateljski izraz lica se još jasnije ogledao kada je refleksnim pokretom pošao rukom prema opasaču. Šakom je grčevito stezao dršku revolvera.

– Ja sam gost knjeginje komančerosa – podseti ga Šejn.

Primavera podiže nekoliko santimetara revolver iz futrole.

– Osim toga i nenaoružan – dodao je Šejn. Ako hoćeš da poteg-neš na mene daj mi onda moj opasač kojeg mi je Ortega oduzeo i moj revolver, naravno. Otići ćemo napolje i završiti stvar pa ću se vratiti kod ove cure u kadu! – Šejn je očigledno hteo da ga izazove.

Primavera se trže. Izvukao je oružje iz futrole i otkočio ga.

– Nećeš valjda pucati na mog gosta? – upitala je Dura Lamonte koja se iznenada stvorila iza Primavera.

Šejn je naravno primetio pre Meksikanca.

– I to još kukavički i podmuklo – dodao je Šejn. – Nadam se da oko sebe nemaš sve same kukavice koji moraju protivniku pucati u leđa da bi ga pobedili!

– Sklanjaj oružje, oficiru!

Primavera poslušao. Sasvim lagano je vratio revolver u futrolu govoreći:

– On nosi na savesti Alkaresa, Dura?

Samo na trenutak se lice lepe žene smračilo, a onda se tajanstveno osmehnula.

– To je sudbina odredila, Primavera. Protiv nje smo svi nemoć-ni!

Šejn uzvratilo osmeh koji je nedvosmisleno bio upućen njoj, a onda pokaza na Meksikanca. – Ne marim da me neki čovek posmatra dok se kupam. Pošalji tog slatkog mladića odavde.

Primavera gnevno huknu. Hitrim korakom prošao je pored Dure Lamonte i stao pored kade. Lice mu je bilo izobličeno od gneva. Huanita poskoči i uz uplašeni krik izađe iz kade. To je skrenulo Meksikančevu pažnju. Gledao je za nagom devojkom. Šejn iskoči iz kade povuče Primaveru na pod i žestoko ga udari pesnicom u bradu. Primavera je bio nekoliko trenutaka potpuno ošamućen ta-

ko da mu je Šejn mogao oduzeti oružje. Ustao je i držeći oružje seo natrag u kadi.

– Dođi, Huanita – obratio se devojci koja je drhteći stajala nekoliko koraka dalje. Dura Lamonte klimnu u znak odobravanja glavom pa se devojka pridruži Šejnu u kadi.

– Ti si vraški brz i opasan Šejn – kazala je knjeginja komančerosa. – Umeš dobro da od seljaka načiniš borce i od borca seljake.

Šejn potvrdi.

Primavera se uspravi i nadlanicom protrlja bolnu bradu. Tek tada je video u Šejnovoj ruci svoj revolver i zapanjeno piljio u njega.

– Da li bi ga ubio da to zatražim od tebe, Šejn? – pitala je Dura Lamonte.

– Uradio bih to i da ne tražiš – uzvрати Šejn. – On je običan kukavni pacov!

Pre nego što je Primavera mogao bilo šta da kaže i pre no što je knjeginja komančerosa mogla da izda naređenje da ustreli Meksikanca, Šejn dobaci Primaveri njegov revolver. Ovaj ga uhvati odmeravajući ga nekoliko trenutaka u ruci, a onda vrati u futrolu. Ne govoreći ništa napustio je prostranu sobu koja je služila kao kupatilo.

– Ako mu se bude pružila šansa on će te sigurno ubiti. – Rekavši to zalupila je vrata za Meksikancem i prišla bliže.

Šejn je posmatrao netremice.

– Veoma si lepa – kazao je.

– I opasna – dodala je Dura Lamonte. Skinula je opasač. Zatim je skinula bluzu ispod koje nije bilo ničega. Šejn je posmatrao njenu gola leđa. Počeo je da diše isprekidano. U tom trenutku mu je bilo jasno da se upušta u veoma opasnu igru. Na neki način joj je već nagovestio da je na njenoj strani. To, međutim, nije bio slučaj.

Dura je skinula sve sa sebe pa se potpuno naga okrenula prema Šejnu i pogledala ga požudno. Koracima lakim kao da poigrava prišla je kadi i ušla u nju, a onda dala znak Huaniti da je ostavi samu sa Šejnom.

Kada je Huanita otišla, Dura je kliznula u vodu. Šejn pođe rukama prema njoj, njenim čvrstim, nabrekli grudima.

– Luda sam za ovom igrom, Šejn i nikada mi nije dosta nje!

VI

– Video sam ga – kazao je Pedro Kantano upravljajući pogled sa ulaza u jamu prema utvrđenju.

– Koga si to video? – hteo je da zna Rafaelo Retorno.

– Spasioca kojeg su nam bogovi poslali, čoveče!

Retorno zabrinuto pogleda starog čoveka sede kose. On je, istina, bio Otomi pripadnik plemena kojem su pripisivali natprirodnu moć i vidovitost. Navodno je mogao da razgovara sa starim bogovima i oni su mu davali znake.

Naravno, u to je verovao onaj ko je bio sujeveren. Retorno međutim nije bio. Već dugo nije verovao u stare religije i stare bogove kojima se priprosti ljudi još uvek obraćaju.

– Hej, šta je s vama dvojicom?

Retorno se trže. Okrenuo se prema nadzorniku i rekao:

– Starom nije dobro. Treba da bude nekoliko minuta na svežem vazduhu da bi mogao dalje da radi.

– Daj mu vode pa nazad na posao!

Retorno klimnu glavom.

– Ko je onaj gringo koji je došao gore? – upita Pedro Kantano.

– Šejn – promrsi nadzornik. – Dopuna za koral smrti. On je vodio seljake iz La Eskonidasu protiv Barsada-Bila!

– Dakle, vođa!

Nadzornik se nasmeja. – Pa moglo bi se i tako reći. Vođa seljaka koji je jednom u životu imao sreće. Biće mu i dalje potrebna ako želi da ostane živ.

Nadzornik se udalji i povuče u senku tako da je nestao iz vidokruga dvojice meštana.

– Jesam li ti kazao? – procedi stari. – Došao je.

Retorno je bio ozbiljno zabrinut za starog. No, neka veruje. On sam znao je da je došao jedan gringo, a da gringo u Suertu nikad nije imao sreće.

– Moramo reći ljudima, onima koje još nije potpuno napustila hrabrost – uveravao je Kantano.

– Ja ću im reći ne brini – obećao je Rafaelo. – Idi dole u selo i pomaži u poljskim radovima. Ne moraš raditi u rudniku.

Osmehujući se stari Kantano krenu prema selu. Nadzornik ga je pustio da prođe, dok je Retorno zabrinuto gledao za njim. Stari je hodao kao na krilima, korak mu je postao mnogo lakši. Da ga nije poznavao, pomislio bi da prema selu grabi neki mlad čovek.

Retorno se vratio u jamu. Do đavola, nije verovao u čudo. Čovek koji je upravo stigao i zvao se Šejn nije stigao kao božji izaslanik nego je bio zarobljenik, čovek od krvi i mesa, koga su vezanog doveli Ortega i njegovi ljudi. Završice u koralu smrti ili će ga Dura Lamonte poslati na vrh užasa. Njegova sudbina je već određena, samo Šejn to još nije znao.

*

– Šta misliš o tom gringu? – pitao je Manuel Ortega Primaveru kada je ovaj izašao napolje iz tvrđave.

Primavera promrmlja nešto nerazgovetno. Tek tada Ortega ugleda krvavu ogrebotinu i nateklinu na Primaverinoj bradi.

– Šta se dogodilo? – pitao je stariji Meksikanac ne bez zluradosti.

Prvo je bio Alkares, pa Gomez, pa Primavera koji su po naklonosti knjeginje komančerosa bili ispred njega. Alkares je okončao u La Eskonidasu na vešalima, Gomeza je jedna divlja cura digla u vazduh, a sada i Primavera izgleda kao neko ko je kod Dura Lamonte pao na nisku granu. A to samo znači da se on, Ortega penje stepenicu više.

– Da li je to Šejново delo? – pitao je.

Primavera nije imao kud, potvrdio je. – Zaista ne znam šta ona hoće od tog gringa – kazao je.

– Možda će on postati njen prvi oficir. – Rekavši to Ortega uzmaknu korak nazad i podiže ruke u odbranu, jer mu se gnevni Primavera opasno približio.

– Ti si ga uostalom doveo ovamo. Šta on traži ovde?

– Baš ništa. Bio je na putu za Sjedinjene Države kada smo ga šćepali. Koji god zadatak ga je doveo ovamo u Meksiko za njega je okončan. Brasada-Bil je Duru veoma zainteresovao za Šejna. Ispričao jo o njemu prava čuda. Htela ga je ovde i on nikako nije došao dobrovoljno.

Primavera opsova.

– Neće potrajati još dugo i ja ću ga srediti!

– To se Duri ne bi dopalo!

Primavera se nasmeja. – Ona ga samo koristi. Ne znam još za šta, ali sam siguran da je tako. Ako ne bude odgovarao njenim očekivanjima, biće brzo hladan!

Bila su to Primaverina očekivanja i nade. Samo pomoću njih je mogao da proguta upravo pretrpljeni poraz. On je bio prvi oficir! Niko ne sme da očekuje njegovo mesto, pa ni Ortega.

– Je li mirno u selu?

– Jeste. Od kako je Gomez odleteo u vazduh i nekoliko ljudi bačeno u koral smrti, postalo je mirno. Ljudi rade naporno i vade zlato iz stena. Neće potrajati još dugo, a Dura će nestati odavde. Tada ćemo svi biti neizmerno bogati.

– Baš svi?

Primavera se isceri pakosno: – Mislim da će pri povlačenju doći do nesreće pa većina ljudi ostati zatvorena u kanjonu.

– Ortega! Primavera! – imena dvojice Meksikanaca vikao je Brasada-Bil iz koral remeteći popodnevni mir.

– Ona se poigrava s vama, psi jedni! Jednog dana ćete i vi okončati ovde. Treba konačno da se probudite i osvestite da Duri oduzmete to proketo zlato i izgubite se odavde!

*

– Koje zlato? – pitao je Šejn, jer su povici Barsada-Bila doprli i do starog utvrđenja.

Telo Dure Lamonte blistalo je u znoju. Iscrpljena i zadovoljena ležala je kraj Šejna u postelji. Posle zajedničkog kupanja povukli su se u Durine privatne prostorije.

– Koje zlato? – ponovio je pitanje.

Dura Lamonte se uspravi i zabaci kosu na potiljak.

– Zlato koje seljaci izvlače iz brda za mene – ogovorila je knjevinja komančerosa. – I za tebe, Šejne, ako budeš hteo da mi služiš!

– Ja sam spavao s tobom pošto si me na silu dovukla ovamo!

Pogledala ga je. Njene oči još trenutak ranije pune žara imale su sada hladan pocenjivački izraz.

– Ja sam spavala s tobom, Šejn! – rekla je odsečno. – Uzimam ono što hoću. Ovog puta sam htela tebe!

– Ali me zbog toga nisi dovukla ovamo.

– Ne – Dura Lamonte odmahnu glavom. – Dovala sam te ovamo da te vodeći te kroz svaki mogući pakao, pošaljem u smrt. Ti si kriv za smrt Pabla Alkaresa!

– Izveden je pred sud, osuđen i obešen!

Dura Lamonte u jednom skoku izađe iz postelje. Gnev je učinio još lepšom. Njene čvrste grudi su se spuštale i podizale dok je disala uzbuđeno. Oči su joj svetlucale kao kristali pri zalazećem suncu.

– Seljaci – odbrusila je prezrivo. – Bila je to banda kukavnih seljaka. Samo ih je gringo mogao naučiti šta je hrabrost. Takav kakav si ti bio im je potreban. To si ih na kratak rok učinio borcima jer su imali poverenja u tebe i slušali te. Takve iste seljake sam ja pre godinu dana podredila sebi i učinila od njih robove. Čine sve što hoću samo im treba saterati strah u kosti. Bedne spodobe!

Šejn je ni za trenutak nije ispuštao iz vida. Govorila je veoma ubedljivo ali njega nije mogla da obmane. Dura Lamonte je imala teškoće sa seljacima ili je od njih zazirala verujući da nisu isključene. Učinila je od njih robove, to je tvrdila zaboravljajući pri tom da se svi ljudi ne mogu u istoj meri počinuti i slomiti. Uvek ima onih koji imaju kičmu i kojima volja za otporom nikada ne biva ugašena.

– Zašto si me dovela ovamo, Dura?

– Već ćeš to otkriti.

– Jesam li tvoj gost ili zarobljenik?

– To ni meni samoj za sada nije jasno – odgovorila je znatno mirnije. – Hoću samo jedno da ti bude jasno. Ni jedan komančeros neće položiti oružje samo zbog toga što je moj život ugrožen. Zbog toga što će me neko ubiti. Ja sam kćerka jednog generala, Šejn! Moji ljudi imaju naređenje da i dalje nastave moje delo i dejuju po mome i onda kada me više ne bude bilo. Uvek će biti nekog među njima koji će preuzeti vođstvo.

Nesto slično je Šejn i pretpostavljao. Zbog toga ga ona nije držala kao zatvorenika. Kao Brasada-Bila. Ubili knjeginju komančerosa ne bi predstavljalo rešenje. Da bi se ovde nešto promenilo trebalo bi onemogućiti komančeroše, srediti njih!

– Šta tražiš od mene? – još jednom upita Šejn.

– Da mi se podrediš kao i svi ostali. Svi treba da vide i shvate da si jedan od mojih komančerosa. Treba da seljake koji rade u mojim rudnicima ubediš u to da nikada neće biti nikoga ko će ustati protiv knjeginje komančerosa!

Šejn je shvatio i klimnuo glavom.

– Sada možeš da se odmoriš i ispavaš, Šejn. Ili da obiđeš Suerte i razgovaraš sa seljacima. Ne zaboravi da će te moji ljudi pratiti u stopu i paziti na svaki tvoj pokret i svaku tvoju reč. Biće tako sve dok mi se ne budeš zakleo na vernost!

Dura Lamonte napusti sobu ne osvrćući se.

Nesto kasnije dok se Šejn zavaljen u jastuke odmarao došao je ćutljivi čovek, pregledao mu rane, stavio melem i previo ih. Samo što je vidar izašao, došla je Huanita.

– Gde je Dura?

– Odjahala je u selo, Šejn. Reći će ljudima da je čovek koji je

vodio seljake u borbi protiv Brasada-Bila stao na njenu stranu i niko od njega ne može da očekuje pomoć.

– Znam to, devojko.

Huanita ga je posmatrala svojim krupnim očima.

– Možemo li da očekujemo pomoć od tebe, Šejn? – upitala je tiho. Prišla je postelji tako blizu da je Šejn trebalo samo da pruži ruku da bi je dotakao. To je i učinio, nežno je pomilovao po obrazu. Huanita zatvori oči i zabaci glavu.

– Možemo li da očekujemo pomoć od tebe, Šejn? – ponovila je to pitanje tako odlučno da je za trenutak pomislio možda je Durin špijun. No brzo je odbacio tu misao videći žar u njenom pogledu.

– Sedi pored mene, Huanita. – Sela je uz njega i dodirnula zavoje koje mu je stavio čutljivi vidar. Na licu tako mladom i istovremeno tako strogom, zaigrao je osmeh.

– On je najbolji vidar koji postoji – kazala je tiho. On je pripadnik plemena Tarahumara i došao je sa visoravni. Može da oživi i mrtve.

Važno je da ona u to veruje. Što se Šejna tiče, njemu je bilo dovoljno da mu se rane zacele što pre i da se može nespутano i bez bolova kretati, jer je već u ovom trenutku bio svestan činjenice da mu od toga zavisi život.

– Ispričaj mi sve što znaš – kazao je Šejn.

Oči mlade devojke se napuniše suzama.

– Ima toliko toga – kazala je dišući teško. – Ne znam koliko vremena imamo.

– Počni od početka.

– Došli su pre godinu dana predvođeni njenim ocem, generalom. Gonile su ih vladine trupe pa su pobegli u kanjon. Dalje ih nisu sledili. Verovatno im i nisu bili tako značajni. Došli su u Suerte i mi smo ih prihvatili kao goste. General je umro a Dura postala njegova sledbenica. Onda je slučajno u jednom napuštenom oknu otkrila zlatu žicu koju su pre više godina kopači prevideli. Bila je to ogramna žica. Ostala je ovde zbog zlata, Šejn. Bili su im potrebni radnici pa su ubistvima, nasiljem i paljevinom od seljaka načinili robove. Bilo je dva sela. Jedno su sravnili sa zemljom, doveli ovamo sve seljake i prinudili ih da rade u oknima. Izuzev nekih koji su bili suviše stari ili suviše slabi za težak rad. Oni su pomagali ženama u poljskim radovima. Ova dolina je kao svet za sebe. Ima svega što je potrebno za život. Odsečeni smo od spoljnog sveta, i on nam nije potreban da bismo opstali. Durini komančerosi čuvaju ulaze u dolini i niko ne može da im priđe.

Huanita umorna prekine priču i zabrinuto pogleda oko sebe.

– Bez brige, sami smo.

– Bilo je otpora, Šejn. Groblje u Suertu je prepuno. Neki ljudi su pokušali da umaknu kroz kanjon i dovedu pomoć spolja. Nikom to nije uspelo. Svi su vraćeni ovamo kao leševi. Pri najmanjem znaku otpora otvoren je koral smrti u kojem se sada nalazi Barsada-Bil i dve mlade devojke. Da bi dokazala svoju moć i svoju surovost povremeno priređuje svetkovine smrti na brdu užasa. Tamo je

okonačao moj otac, a Dura je mene dovela u ovu tvrđavu. Činim sve što zahteva od mene. Strah me kao i većinu ostalih.

– Većinu?

– Ima još ljudi koje hrabrost nije napustila i samo čekaju na znak. Manuela, jedna mlada devojka je poslednjeg oficira Dure Lamonte digla dinamitom u vazduh. Time se otpor ponovo javio ali je knjeginja komančerosa zatvorila preko deset ljudi u koral. Odmah zatim je zavladao mir. Nekoliko žena je pogubljeno.

Šejnu je sve ovo zvučalo kao zastrašujuća bajka, ali je znao da je sve istina. Ono što se u dolini dešavalo bilo je jednostavno jezivo.

– Ko su ti ljudi? – upitao je Šejn.

Devojka ga je nekoliko trenutaka posmatrala ispitivački kao da je želela da otkrije da li doista može da mu se poveri. Uspravila se.

– Jedan sedi čovek po imenu Pedro Kantano. Njegova kći je dinamitom raznela oficira i sebe. Ubili su i Pedrovu ženu. Tu je i Rafaelo Retorno. On je mlad čovek, ali je suviše neiskusn da bi bio vođa. Ti si seljake u La Eskonidasu naučio kako da se bore. Ovi ljudi ovde čekaju čoveka kakav si ti!

Šejn okrete glavu prema vratima i trže se. Kroz pukotinu ispod vrata ugledao je senku.

Privukao je Huanitu čvrsto uz sebe.

– Neko nas prisluškuje. – Pošto je devojka htela da poskoči Šejn je pritisnu da sedi. – Ostani mirna. Moraš utvrditi ko je taj čovek. Ne sme ništa što je čuo od nas da prenese knjeginji.

– Ne znam...

– Izaći ćeš u hodnik i videti ga – ubeđivao je Šejn. – Pokušaj da ga namamiš u svoju sobu. Ja ću blagovremeno stići tamo. Gde ti je soba?

– Na kraju hodnika.

– Imaš li oružje?

– Imam nož – uzvratila Huanita. – Nalazi se iza ormara sečivom na unutrašnjoj strani da se ne bi video. Može se ipak lako izvući.

– Idi u svoju sobu i ostavi vrata otvorena. Sad!

Huanita pogleda Šejna uplašeno i posle kratkog oklevanja odlučno pođe prema vratima. Trenutak kasnije napustila je sobu.

Šejn je ostao da leži. Možda i motre na njega. Nalazio se u oronuloj, staroj tvrđavi punoj tajnih skrovišta koja se nisu mogla otkriti na prvi pogled. Posle nekoliko trenutaka kliznuo je iz postelje i četvoronoške krenuo prema vratima. Iz hodnika je dopirao luckasti smeh, a onda jedan prigušen uzvik. Nije bilo sumnje, u pitanju je Huanita. Šejn nije mogao da vidi šta se događa. Nadao se da je devojka uspela da namami špijuna u svoju sobu. Sačekao je trenutak, a onda kročio u hodnik. Bio je pust. Iz udubljenja u zidu nije se primećivala nikakva senka. Možda se doista radilo samo o jednom čoveku koji je trebalo da motri na njega, da prisluškuje na njegovim vratima.

Knjeginji komančerosa je Šejn bio potreban, ali mu ona nije verovala. Uostalom, Šejn nije ni pomišljao da učini bilo šta da bi pridobio njeno poverenje. U ovoj dolini su se događale tako užasne stvari i on u tome nije hteo da učestvuje. Gnušao se zla i nasilja i

posvetio život tome da uništava zlo gde god na njega naiđe. Napregnuto je osluškivao u hodniku. Do Huanitine sobe bilo je više dvadeset koraka. Pri svakom koraku osetio je užasan bol. Divlja strast Dura Lamonte učinio je da na kratko zaboravi bol, ali ga nikako nije mogla odagnati potpuno.

– Hoćeš da me uceniš, kopile? – čuo je Huanitin glas.

– Sve sam čuo – uzvratio je mukli muški glas.

– Verovatno si pogrešno čuo zbog toga što nedeljama nisi prao uši.

Čovek se nasmeja.

– Hoću da te imam, curo! Nemamo mnogo vremena, odluči brzo!

Negde napolju se čuo bat koraka. Nije se, međutim, moglo razabrati da li se približavaju ili udaljuju. Nameravao je da još malo pričeka ali sada više nije smeo da gubi ni časa. Šejnu se od napregnutosti znoj slivao niz lice. Naglo je otvorio vrata i ugleda malu, oskudno opremljenu sobu. Ispod malog prozora, zaštićenog rešetkama nalazio se krevet. Čovek kome je Šejn video samo leđa nadneo se nad postelju. Prešao je samo jedan korak kada se komančeros naglo okrenuo. Munjevito je potegao revolver i uperio ga na Šejna. Lice mu je bilo izobličeno od gneva.

Šejn podiže obe ruke i daje znak čoveku da bude miran.

– Napolju ima još nekoga – rekao je tiho. – Došao sam samo da vas upozorim. Duri ne bi bilo pravo da njeni ljudi umesto da rade vode ljubav s curama. – Dok je to govorio kretao se polako prema ormaru. Primetio je dršku noža sakrivenog iza ormara.

– Ko je napolju? – upita Meksikanac.

Šejn podiže obrve. – Čuo sam korake nekoliko trenutaka pošto je Huanita izašla iz moje sobe. Onda sam čuo njeno kikotanje. Zar nije bilo u redu da vas upozorim?

Komančeros se počea po glavi koristeći za to cev revolvera. U očima mu se ogledalo podozrenje. Naravno, sumnjao je u Šejna. Naročito posle razgovora koji je gringo imao sa Huanitom a koji je čuo od reči do reči.

– Možda Primavera – reče Huanita povlačeći haljinu koju je špijun već počeo da joj svlači.

– On je sa Durom u selu. Mislim da napolju nema nikoga. Gringo samo ne može da podnese da imam nešto s tobom, curo!

Šejn se nasmeja tobož opušteno, iako mu nije bilo nimalo priyatno.

– U redu – rekao je glasnije. Pozovimo onda tog momka unutra, moglo bi biti zabavno!

Huanita ponovo počea da se smeje. Šejn je primetio koliko joj teško pada da sačuva nerve. Ovaj čovek mora da nestane zauvek, ukoliko ne želi da i on i Huanita okončaju u koralu smrti. Pod pritima je osetio dršku noža. Ako bi sada komančerosima i na sekundu okrenuo glavu i skrenuo pogled prema Šejnovoju ruci morao bi da vidi nož. Huanita je bila svesna opasnosti koja se nadnela nad njih. Zabacila je izazovno svoju dugu crnu kosu na potiljak i počela da otvara izrez na haljini.

– Prokletstvo, trebalo bi da budemo zahvalni. Možda je Ortega

tamo napolju. On nije ništa bolji od Primavere, i on će te prisloniti uz zid, Pako!

Komančeros je još uvek bio obuzet razmišljanjem kada je Šejn izvukao nož. Sve se zatim odigralo munjevito, tako da je Huanita shvatila šta se dogodilo kada je Pako pao preko njene postelje. Samo je jeknuo muklo. Drška mu je virila iz leđa.

– Mora da nestane što pre! Gde ćemo ga sakriti?

– Bože! – jeknu Huanita. – Srce mi tuče kao ludo. On je čuo svaku reč našeg razgovora.

– Sada više nikom neće moći da prenese ono što je čuo. Kuda ćemo s njim?

– Preko puta se nalazi jedna mala prostorija koju niko ne koristi. Na podu se nalazi kameni kapak. To su vrata koja nekuda vode, ali ne znam kuda.

Nekoliko minuta kasnije oslobodili su se leša.

– Šta sada? – upitala je Huanita.

– Ništa – odgovori Šejn. – Zadrži njegovo oružje i sakrij ga dobro. Možda će doći trenutak kada će biti potrebno. Videćemo se i razgovarati onda kada to dozvoli knjevinja komančerosa.

Huanita se na trenutak obisnula Šejnu oko vrata.

– Tako se bojim – kazala je tiho. – Priželjkivala sam ovaj trenutak ali sada strepim od onoga što se može dogoditi.

– Možemo da umremo – kazao je Šejn tvrdo. – No to je još uvek bolje nego da budemo prinuđeni na ovakav život, draga!

Blago je odgurnuo devojkicu natrag u njenu sobu i pošao hodnikom. Treba da spava i da se odmori rekla je Dura Lamonte. Dobar savet koji će sada prihvatiti. Bio je iscrpljen i snaga mu je bila neophodna ako je hteo da nastavi putem kojim je već krenuo.

VII

– Ortega!

– Glas knjevinje komančerosa se nije mogao prečusti. Probudio je Šejna iz dubokog sna. Uspravio se u postelji. Poslednji zraci sunca dopirali su kroz prozor obezbeđen rešetkama. To znači da je spavao nekoliko sati. Osećao se znatno bolje. Seo je na ivicu kreveta. Vrata koja je zatvorio bila su sada odškrinuta. Neko ga je obilazio, a da on to uopšte nije primetio.

– Ortega!

– Da, Dura!

– Pako je nestao!

– To nije moguće. Pre nekoliko sati sam ga video ovde.

– Nema ga! Nestao je kažem ti!

Šejn načulji uši. Pako je bio komančeros kojeg su kroz kameni otvor na podu poslali u neznanom pravcu.

– Nije mogao da napusti tvrđavu. Ja sam sve vreme bio ispred nje. Bilo je i drugih ljudi tamo. Neko ga je morao videti.

– Neka ga potraže Ortega. Da li je Šejn izlazio iz sobe?

– Nije makao. Nekoliko puta sam provirio kod njega. Spavao je kao zaklan.

Šejn nije video Ortegin izraz lica ali je mogao da ga zamisli dok je izgovarao reč – zaklan.

– A Huanita?

– Ona je otišla ubrzo posle tebe.

Šejn odahnu s olakšanjem. Srećom, Huanita je postupila baš kao što treba i napustila staru tvrđavu upadljivo da bi je svi mogli videti. Tako na nju nije mogla pasti ni senka sumnje ako se ovde u međuvremenu nešto i dogodilo. Ustao je, obukao se i otvorio vrata. Kada se Dura Lamonte okrenula, Šejn je zevao i protezao se.

– Šta se dogodilo? – upitao je.

Dura se odvoji od Ortege.

– Učini ono što sam ti kazala – naredila je ne okrećući se prema Meksikancu.

– Jesi li se ispavao, Šejn – upitala je knjeginja komančerosa.

– Jesam. Sada osećam užasnu glad. Još jedna noć i ja ću biti čvrsto na nogama.

Posmatrala ga je netremice.

– Da li je Tarahumara bio kod tebe?

– On mi je vidao rane, a Huanita se pozdravila sa mnom s vrata i otišla. Bio sam suviše umoran da bih joj prilazio bliže.

Vrhovima prstiju dodirivala mu je telo.

– Brasada-Bil baš nije postupao nežno s tobom – zaključila je.

Šejn potvrdi. – Ostavi mu dovoljno vremena da bi mogao doista da zažali zbog toga. Mogu li da ga vidim?

– Zar pre jela? – iznenadila se Dura.

Šejn potvrdi. – Nadam se da mu nije bolje nego što je meni bilo.

– Sigurno nije – tvrdila je Dura odmahujući glavom tako da joj je bujna crna kosa letela. – Jesi li razmišljao?

– O čemu?

– Hoćeš li da se staviš pod moju komandu, Šejn. To ti je jedina mogućnost da preživiš. U protivnom ćeš umreti. Smrt će ti biti tako jeziva da ćeš u poslednjim trenucima proklinjati što si se rodio.

To što je izgovorila zvučalo je veoma teatralno, ali je mislila ozbiljno. I Šejnu je bilo jasno da se ona ne šali. Nije znala za srednji put. Znala je samo za dobro i loše. Loše i zlo bilo je sve ono što nije smatrala dobrim.

– Pitaš bolesnog čoveka koji još ne može jasno da razmišlja, Dura. Pitaj me sutra. Tada ću moći da ti dam određen odgovor i postavim ti zahteve.

Izraz lica knjeginje komančerosa postao je tvrd.

– Ti hoćeš da mi postavljaš zahteve, Šejn?

– Ja nisam tvoj zatvorenik. Potreban sam ti da bih držao seljake zauzdane. Ja imam cenu!

– Cena koju ćeš dobiti je tvoj bedan, prokleti život!

Šejnova desnica polete napred. Odigralo se tako brzo da ona to nije mogla sprečiti; držao je u ruci njen revolver. Okrenuo ga je oko kažiprsta, a onda joj ga, držeći ga za cev vratio.

– Moj život možeš imati besplatno, Dura Lamonte! – rekao je odlučno. – Ako pak želiš moje usluge moraš ih platiti!

Ortega je još stajao u blizini i držao revolver uperen na Šejna.

– Tvoji ljudi su nervozni, Dura – kazao je Šejn i pokazao na Meksikanca.

– Možda nije trebalo da sprečavam Brasada-Bila, Amerikano! – prosikta Ortega. Igraš visoku igru, ali mislim da u ruci imaš veoma lošu kartu!

Dura Lamonte se trže. Stezala je dršku svog revolvera, a onda se lagano okrenula prema Ortega.

– Imaš dve sekunde da se izgubiš, komančero!

Poslušao je bez pogovora, vratio revolver u futrolu i odmah zatim nestao.

Dura je takođe vratila svoje oružje u futrolu. Nadlanicom je obrisala oznojeno čelo.

– Bila je to doista upečatljiva predstava – kazala je tiho. – Na to možeš da oboriš Ortega ili ostale seljake, Šejn. Mene nikako. Nećeš ti tek tako baciti svoj život u prašinu i zbog toga što neću platiti cenu koju ti tražiš!

Šejn se tajanstveno osmehnu.

– Pokušaj sutra još jednom. A sada ću posetiti svog prijatelja Brasada-Bila u koralu smrti.

Šejn se vrati u sobu da se obuče. Dura je pošla za njim, zastala na sredini sobe i pratila svaki njegov pokret. On je učinio nesigurnom, u to uopšte nije trebalo da sumnja. Međutim, znao je isto tako da ta nesigurnost neće trajati dugo.

*

Huanita je posmatrala sedokosog čoveka zabrinuto.

– Ja sam Šejnu pomenula tvoje ime i ime Rafaela Retorna.

– To je dobro.

Mlada devojka odahnu sa olakšanjem. Naslonila se ramenom na zid belo okrečene kolibe. Na drugoj strani je zid bio izbijen i crn. I tavanica je takođe bila tamna.

– Tamo je ležala Manuela – kazao je Pedro Kantano. – Tamo je umrla, jer je jednog od najvećih zlikovaca htela da pošalje u pakao!

Huanita obori glavu i zagleda se u pod.

– To nije razlog za tugovanje – kazao je Kantano i kažiprstom devojci podigao bradu. – Bolje je umreti nego živeti na ovakav način!

– To je rekao i Šejn. Upotrebio je skoro iste reči.

Sedi Meksikanac se osmehnu. – Bogovi su ga poslali da bi mladim ljudima pokazao pravi put.

Mlada devojka je oklevala nekoliko trenutaka a onda ispričala Kantani da je Šejn ubio jednog komančerosa i bacio ga kroz otvor na podu jedne male sobe.

– Zar ne znaš kuda vode ta vrata?

– Ne, nemam pojma.

– To je put kojim se ispod zemlje može pobeći iz tvrđave.

– Zar ti, hombre, poznaješ tvrđavu?

– Pre nego što je Dura Lamonte stigla sa svojim komančerosima često sam odlazi tamo. Bilo je to sveto mesto pre nego što ga je ona opoganila grehom. Stari gospodari su naložili da se taj tajni prolaz prokopa da bi, ukoliko tvrđava bude osvojena, mogli i samo da umaknu neprijatelju. Koliko ja znam nije nikada korišćen. Čak nisam ni siguran da li je ikada dovršeno njegovo prokopavanje.

– Verovatno se Dura Lamonte ne bavi time.

– To mi je poslednja briga, – kazao je Kantano. Brinem za Šejna. Video sam ga na kratko. On izgleda kao ispravan čovek. Pitam se hoće li moći dovoljno ubedljivo da obmane Duru Lamonte. Lukava je ona, knjeginja komančerosa. Čak i najbolji ljudi slušaju njene zapovedi. Neko ko namerava da je obmane mora biti iskusan lažov.

O tome je razmišljala i Huanita. Do sada Šejn nije obmanuo lepu Duru, nije čak ni pokušao. Ništa joj nije obećao iza čega ne bi stajao svim srcem.

– I ti si izgleda zabrinuta devojko?

– Brinem još kako.

– Morao bih da govorim sa Šejnom dok još sme slobodno da se kreće. Hoćeš li mu to reći kada ga budeš videla?

Huanita potvrdno klimnu glavom.

– Imaš li možda nekakav plan?

– Nemam – uzvratiti stari Meksikanac. – Ali kada bude došlo do toga već će mi nešto pasti na pamet.

– Tako se bojim, hombre.

Kantano pomilova devojku po kosi. Gledala je uznemireno kroz prozor. Ljudi su se vraćali iz rudnika. Pogurene, potlačene prilike. Mnogi od njih su bili na kraju snaga da su posrtali. Bili su to ljudi u čijem pogledu je bila ugašena svaka vatra. Proveli su težak, iscrpljujući dan nesposobni da misle o bilo čemu.

Sa tim ljudima je Šejn trebalo da se suprotstavi Duri Lamonte i njenim komančerosima. Osetila je kako je nešto steže u grudima. Nametnula joj se misao da suviše nade polaže u jednog čoveka koji boravi ovde malo više od pola dana, čoveka koji je još uvek nosio posledice mučnog puta.

Ubiti komančerosa koji je bio namamljen sam u njenu sobu i skrenuta mu pažnja sa opasnosti koja mu je pretila bilo je nešto sasvim drugo. Borba protiv dobro naoružane grupe i odlično obučene i okončati je pobedom to je nešto sasvim drugačije.

– Idi ponovo u tvrđavu dok te Dura ne potraži jer joj nedostaješ. Ako vidiš Amerikanca reci mu da moram govoriti s njim.

Huanita napusti polusrušenu kuću starog Meksikanca. Nešto će već smisliti, kazao je. – Nadajmo se da hoće – promrmljala je devojka sebi u bradu.

Šejn je obišao koral sa spoljne strane. Podozriv pogledi čuvara pratili su ga u stopu. Nisu znali šta da misle o ovom Amerikancu. Očigledno je došao iz tvrđave i uz odobrenje Dure Lamonte, međutim knjeginja komančerosa nije još objavila koji je njegov položaj.

– Pogledaj sve dobro, Šejn. – kazao je Primavera koji ga je sledio nečujno kao panter. Šejn zastade kod ulaza u koral.

– Mislim da sa ovim koralom smrti, kako se naziva, čovek mora biti na čisto, znati o čemu se radi. No ti si kao pacov koji se ne može videti i koji napada iz potaje.

Primavera je cepteo od gneva. Dva komančerosa koja su stajala uz ulaz koralu čula su svaku reč. Gledali su zapanjeno čas Šejna čas Primavera jer je dozvolio da ga ovaj gringo nazove pacovom.

– Šta hoćeš ovde u Suertu? – pitao je Primavera kroz zube.

– Pitaj Duru. Naložila je da me dovedu ovamo!

– Hoće da te ubije, jer imaš Alkaresa na savesti.

– Možda joj je to bio plan ali, po svemu sudeći, promenila je mišljenje.

– Hoćeš li unutra?

Šejn potvrdi. – I naravno opet napolje – Rekavši to dao je znak čuvarima kraj vrata da mu otvore. Ovi to nisu učinili nego su upitno gledali Primavera. Šejn je morao biti odlučan jer samo još danas ima mogućnosti da ide kuda želi. Već sutra se stvari mogu izmeniti.

– Rekao sam da otvoriš tu kapiju!

Visoki Meksikanac se trže od oštine Šejnovog glasa. Međutim jahao je samo pod generalovom komandom i nikada nije primao naređenja od nekog Amerikanca. Zaškrgutao je zubima.

Iza Šejnovih leđa se Primavera glasno nasmejao.

– Teško se može naređivati komančerosu. Naročito ako to čini neki gringo!

Šejnova pesnica polete napred i pogodi stražara u bradu. Bacio ga je na tle, a kada je ovaj hteo desnom rukom da se maši za revolver, stao mu je na zglob ruke. Dugonja ispusti krik od kojeg je sledila krv u žilama. Drugi stražar je podigao „vinčesterku“ i nanišao na Šejna.

– Spusti oružje i otvaraj kapiju!

Cev „vinčesterke“ se lagano spustila dok nije bila uperena u zemlju. Isto tako lagano je drugi stražar skinuo sa kapije veliki zasun.

– Naređuješ ljudima kao da si prvi oficir! – siktao je Primavera.

– Nikada i nisam bio manje od oficira. Nego, Ortega se dao u potragu za nekim čovekom. Bolje idi pomози mu!

– Ne čekajući Primaveračinu reakciju, Šejn je ušao u koral. Poslednji zraci sunca bojili su prljavštinu crvenim odbleskom. Koral je zapremao površinu od stotinjak metara. Daske oko njega, visoke preko četiri metra, bile su tako gusto zakucane jedna uz drugu da nije bilo ni jedne pukotine kroz koju bi se nešto moglo nazreti. Bio je to, zapravo, veliki zatvor pod vedrim nebom. Samo se pod jednu malu nastrešnicu moglo zakloniti od podnevne žege. U sredini je bio zaboden stub nalik na totem koji koriste Indijanci. Brasađa-Bil je za njega bio privezan lasom, što mu je omogućivalo da se kreće ukrug nekoliko metara. U ovom trenutku je ležao u prašini. Izgledalo je kao da spava. Međutim, kada mu se Šejn približio, procedio je.

– Trebalo je da te ustrelim i dozvolim da to Ortega učini sa mnom. To bi za čoveka kakav sam ja bila brža i časnija smrt!

Šejn skrete pogled u desno. Dve devojke su ležale ispod nastrešnice. Polugole i uprkos vrućini priljubljene jedna uz drugu. Nisu ga nikada videle pa su se povukle još dublje pod zaklon od sunca. Kad je stigao do nastrešnice Šejn kleče i reče tiho:

– Ne bojte se.

– Rekla mi je da se zabavljam sa curama – promrsio je riđokosi Bil. – Ali onaj pas od Primavere me je vezao za ovaj stub. Cure me ne slušaju, Šejn. Neće da dođu kod mene.

– On je pogana zver – prošaputala je starija devojka.

– Ko si ti?

– Marija – uzvratila je devojka za koju je Šejn ocenio da ima osamnaest godina. – Ovo je Hozea, moja sestra. Ništa nismo učinile. Došli su u selo i pretresali kolibe. Oficiru je bio potreban uspeh pa je naložio svojim ljudima da pokažu dve šipke dinamita koga su navodno našli pod našim krevetom.

– Vode, – senjor – jeknula je mlađa sestra očiju crvenih i nateklih od suza. – Vode, preklinjem vas!

Šejn pođe prema kapiji i odškrinu je.

– Vode, zahtevao je.

– To sam zabranio! – uzviknu Primavera.

– Vode – ponovo je zatražio Šejn, ovog puta oštrije. Nije međutim imao oružje kojim bi mogao da zapreti stražaru.

– Ko ovde naređuje! – urlao je Primavera.

– Onaj ko je brži! A to sam ja! – uzvratio je Šejn mirno.

Začu se reski ženski smeh. Šejn pogleda u desno. Dura Lamonte je došla iz tvrđave. Nosila je uzane pantalone a na kukovima dva ukrštena opasača. Revolveri su visili nisko. Šejn ni za trenutak nije potcenjivao ovu ženu. Umela je da barata oružjem i to dobro.

Šejn pokaza na Primaveru:

– On je veoma loš oficir, Dura – kazao je. – On je varalica. Zbog toga što je hteo da prikaže uspeh, rizikovao je neraspoloženje ljudi koji za tebe vade zlato.

Primavera se podiže na vrhove prste. Lice mu se izdužilo a ožiljak na obrazu u obliku polumeseca se zacrveneo.

– O čemu to govoriš? – upitala je Dura.

Šejn je pogleda. Bilo mu je jasno da se ona neugodno oseća jer je uspeo da stvori jaz između nje i njenog prvog čoveka.

– Ko je taj pas koji je kod devojaka našao dinamit?

– Manolo – odgovori Dura.

– Reci da ga dovedu uz uslov da pre toga ne razgovara sa tvojim prvim oficirom.

– Čemu sve to, gringo?

– Tvrdim da si ti kukavica i lažov! Svojim lažima potpiruješ nemir u selu, što Duri kasnije može veoma da naškodi.

– Pozoviti Manola!

Dura nastavi dalje, prođe pored Primavere i stade uz Šejna.

– Igraš uz veoma visok ulog, Šejn – kazala je tiho da je samo on mogao čuti. – Još uvek ne pripadaš nama jer mi se još nisi zakleo na vernost.

Manolo je bio omanjeg rasta poguren i sa lukavim izrazom lica. Hitro je izmenjao pogled sa Primaverom ali mu tog časa Dura Lamonte naredi da joj priđe bliže.

– Pogledaj me u oči, pseto!

Manolo obori pogled i poče nervozno da se češe po glavi.

– Šejn će ti postavljati pitanja, Manolo. Pri prvoj laži u kojoj te uhvatim ustreliću te bez oklevanja. Nemoj zaboraviti da moraš govoriti istinu, ja je znam!

Šejn nije verovao sopstvenim ušima. Igrala je njegovim kartama i puštala da njen prvi oficir padne veoma duboko.

– Kada ti je Primavera rekao da ponesesh sa sobom dinamit u selo i da kasnije tvrdiš da si ga našao u postelji dveju devojaka?

– Pre nego što smo odjahali – spremno je odgovorio Manolo i pogledao Duru Lamonte. – On je izdao naređenje, a ja se nikada nisam suprotstavljao naređenju.

Dok je Dura Lamonte još razmišljala kako da se postavi, Šejnje gledao mimo Manola pravo u Primavera. Ovaj se ukočio kada je čuo Manolino priznanje. Ožiljak na obrazu mu je bio još crveniji. Videlo se da samo što nije eksplodirao. Šejnu je doista uspelo da kod komančerosa uništi Primaverainu karijeru i jednostavno i lako otvori jaz između njega i knjeginje komančerosa. Trajalo je koliko treptaj oka, a onda prvi oficir podiže oružje. Ispalio je metak upravo u času kada je Šejn priskočio do Manola, dočepao ga i s njim zajedno se bacio na tle. Tamo gde je Šejn trenutak ranije stajao zario se u ogradu korala prvi metak.

Šejn je jednom rukom čvrsto držao Manola. Zajedno sa njim se okrenuo oko svoje ose tako da je za nevolju Meksikanca mogao upotrebiti kao zaklon. Istovremeno mu je izvukao revolver iz futrole.

Primavera je bio brz i spretan kao divlja mačka. Pao je na kolena i načinio poluokret držeći revolver obema rukama da bi mogao bolje da nišani. Kada je bio spreman da povuče obarač Šejn je tako već promenio mesto pa se metak zario u prašinu.

Tek posle toga pucao je dva puta za redom. Primavera se zaneo unazad kao pogođen džinovskom pesnicom. Pao je u prašinu i okrenuo se. Pri tom mu je revolver izleteo iz ruke i ležao na tlu udaljen dva metra od Meksikanca. Pogledao je očajnički oružje i pokušao da se pridigne.

– Naređenje izdaje onaj ko je brži – kazao je Šejn ledeno. Nije mu, uostalom bilo žao ni jednog od ovih komančerosa, jer su u ovu dolinu doneli samo patnju i zlo. Svaki od njih je zaslužio smrt.

– Dura...

Stajala je ukočena, bez izraza, kao lepa statua sa rukama uz drške revolvera.

– Doneće ti samo nevolje, Dura – ječao je Primavera i govorio isprekidano. – On ubija tvoje najbolje ljude, seje razdor i ti to vidiš. General te više ne bi nazivao svojom kćerkom.

Na te reči se lepa knjeginja komančerosa trгла. Šejn je znao da mu se radi o glavi. Ubio je Primavera, a Ortegu izvrgao ruglu. Sve je, istina, počelo dobro ali je posle samo pola dana počelo da menja tok. Dura Lamonte se izgleda setila toga da je obavezna prema svojim komančerosima, a ne prema jednom nepoznatom Amerikancu.

Šejn baci oružje kao da je time hteo da pokaže da je za njega ova stvar okončana. Vrhom čizme gurnuo je oružje prema Manolu i nadlanicom obrisa oznojeno čelo. U tim trenucima je osetio da melemi starog, čutljivog vidara imaju blagotvorno dejstvo. Gotovo da uopšte nije osećao svoje povrede, ma koliko one izgledale teške.

– On je... opasan Dura. One će te... uništiti ako mu se ne suprotstaviš. On će te...

Primavera nije okončao rečenicu, poslednju u svom životu.

Ćutke i bez izraza na licu knjeginja komančerosa se odvojila od ograde koralna smrti i krenula. Samo na trenutak zastala je kraj mrtvog Primavera, oborila glavu a onda nastavila put. Takvu reakciju Šejn nije očekivao. Poznavao je tu ženu suviše kratko da bi mogao da protumači značenje ovakve reakcije. Odagnao je te misli i s vodom krenuo ka devojkama.

– Hoćete li nam pomoći, senjor? – pitala je Marija koja je prvo svojoj mlađoj sestri prepustila sud s vodom.

– Možda. Ostanite mirne.

Prišao je Brasada-Bilu govoreći:

– Primavera je mrtav!

– To je dobro – uzvratil Brasada-Bil dok su mu oči svetlele.

– Zbog čega je dobro?

– Zbog toga što ću sada dobiti društvo ovde u koralu. **TEBE!** Posle Alkaresa ovo je već drugi ljubavnik koga si poslao u smrt. Ona ti to neće nikada oprostiti! Nego, možda te interesuje kako se izlazi odavde iz koralna smrti? Preko „brda užasa“, a dalje u najdublji pakao. – Brasada-Bil proprati ovo obaveštenje muklim smehom, a onda se lupi snažno rukom po glavi. – Što te kog đavola nisam ustrelio?

Šejn je morao uskratiti odgovor. Prosto, nije ga znao. Bez reči je napustio koral.

Manuel Ortega izađe iz senke zida tvrđave i preseče Šejnu put. Cerio se satanski.

– Da ne znam kako stvari stoje još bih te mogao smatrati svojim najboljim prijateljem. Ukolio si Alkatresa sa puta, Brasada-Bila poslao u koral smrti, a Primavera ustrelio. Sada je Duri potreban prvi oficir, a ima samo mene.

– I mene! – podseti ga Šejn!

– Hoćeš li da pucaš na žene, decu i starce ako to Dura bude tražila?

– Možda.

Šejn je krenuo dalje praćen Orteginim smehom. Postalo je sve očiglednije da je ove večeri Dura okupljala oko sebe više komančerosa nego obično. Dakle, nešto nije u redu, ili je lepotica spremala neku paklenu igru. Sreo je Huanitu u dugačkom hodniku.

– Stari hoće da govori s tobom i to što je pre moguće!

Produžila je dalje tako da niko od ljudi koji su se muvali hodnikom nije primetio da je razgovarala sa Šejnom.

– Šejn! – Dura Lamonte je ušla u hodnik. – Očekujem te za dva sata u velikoj sali! – Rekavši to zalupila je s treskom vrata. Nekoliko komančerosa se nasmeja i odmeri Šejna. Nešto je lebdelo u vazduhu, a Šejn je bio gotovo siguran da je to neposredno vezano za njega. Krenuo je strmim putem iz tvrđave u selo. Dura je izdala svojim ljudima izričito naređenje da ga ni za trenutak ne ispuštaju iz vida.

Napregnuto je razmišljao. Da bi mogao razgovarati sa starim i sa Rafaelom mora se osloboditi nadzora. Pogledom je budno kružio oko sebe da mu ne bi promaklo nešto, jer je sumrak već počeo da se spušta. Pred njim je „vazduh“ bio čist. Ljudi određeni da ga nadziru kretali su se iza njega. Biće da svoj zadatak nisu shvatali suviše ozbiljno ili su ga smatrali lakim i jednostavnim. Do mesta gde put naglo skreće bilo je još deset metara. Posle toga je postajao veoma strm, a posle novih dvadeset metara ponovo je naglo skretao, što je još pri dolasku uočio i zapamtio. Zastao je i oslušnuo. Mogao je da nazre iza sebe trojicu. Rastojanje je bilo veće od deset metara. U mraku koji je sve više osvajao, jedva su im se nazirale senke. Ništa više nisu ni ta trojica mogla da vide. I komančerosi su zastali. Veću uslugu mu nisu mogli učiniti. Dakle, stajaće tu i čekati Šejnov sledeći korak! Onda kada nijedan uhoda to nije mogao da očekuje, Šejn potrča iz sve snage stalno povećavajući rastojanje nestajući im iz vidnog polja. Kada je došao do drugog zavoja na putu znao je da ga više ne mogu videti. Imao je na raspolaganju samo nekoliko sekundi da donese odluku. Desno ispred njega nalazila se kamena zaravan. Skočio je i snagom mišića podigao na nju. Upravo se kotrljao preko zaravni kada do skretanja na putu stigose zadihani komančerosi.

– Dalje! – pvika jedan iz pratnje. – Hoće da nas se oslobodi da bi se slobodno kretao po selu.

Potrčali su dalje putem, a Šejn odahnu s olakšanjem. Oslobodio se razbojnika i sada je mogao slobodno da kreće. Začuo je šum između kamenja i priljubio se uz tle. Kada je razabrao da je u pitanju pogureni čovek, očigledno starac, opustio se.

– To je bilo spretno – kazao je Kantano. – Veoma spretno. Bila je to jedina mogućnost da ih se oslobodiš. Bogovi su ti pokazali pravi put.

– Ti si Pedro Kantano?

– Da, jesam – odgovorio je stari i seo na kamen. – Ja sam te čekao, Šejn!

Dakle stari mu zna ime, što znači da je Huanita govorila s njim i verovatno mu ispričala sve.

– Zbog čega si došao u Suerto?

– Jer su me na to prinudili – odgovori Šejn smešeći se. – Priznajem da sam nikada ne bih pronašao ovo selo.

– Ali, kada si već tu, želiš da živ izađeš iz njega?

– To sam smerao.

– Dura te neće pustiti da odeš tek tako. Staviće te pred izbor pa ćeš morati da doneseš odluku.

– Protiv vas ili za vas?

– Pa, na to izlazi.

Šejn je, međutim, takvu odluku doneo već odavno.

– Šta misliš da ona smerava?

– Ona će te odvesti na „brdo užasa“. Onda ćeš se odlučiti za nju ili umreti.

– Tako ona to zamišlja – promrsi Šejn.

– Tako će se i odigrati ako ti niko ne bude pomogao.

– Hoćeš li mi ti pomoći?

– Ja sam star, čoveče! – Kantano se približi Šejnu i pruži prema njemu desnu ruku u kojoj je držao dve šipke dinamita. – Ti ćeš pomoći sam sebi, a bogovi će te podržati!

Šejn je morao da bude iskren prema sebi, ne govoreći to glasno. Bile su mu, naime, draže te dve šipke dinamita i sigurnije od neizvesne pomoći nepoznatih bogova. Prihvatio je ponuđeni dinamit i gurnuo ga duboko u sare čizama.

– Šta će biti dalje, stari?

– Naći ćemo te i zajedno sa nekolicinom odlučnih ljudi ti ćeš povesti borbu! Za sebe i za nas. Jer sve dok ovde bude vladala knjeginja komančerosa ni za tebe nema povratka. – Rekavši to Kantano se uspravio, mahnulo Šejnu rukom u znak pozdrava i nestao u noć. Šejn je još nekoliko trenutaka sedeo na zaravni i razmišljao o svemu. Sve je, međutim, bilo neizvesno izuzev dve šipke dinamita.

*

– Šta misliš da će učiniti? – upitao je Retorno gledajući namršteno prema tvrđavi koju je mrak već počeo da obaviija svojom koprenom.

– Ono što mora učiniti – uzvratio je Kantano proročanski. – Svaki čovek sledi svoj put do samog kraja. Šejnov put je put ispravnosti i pravde. Čovek kakav je on nikada neće izdati samog sebe da bi produžio sopstveni život.

Retorno je ostao zagledan u tvrđavu. Mnogo štošta je stari kazao. Nije mu se baš dopalo. Međutim, sada je na neki način bio uveren da Kantano oseća na pravi način situaciju. Izgubio je ženu i kćerku. Uprkos tome, nije bio zaslepljen mržnjom niti željom za osvetom. Svi njegovi postupci usledili su iz hladnog, trezvenog razmišljanja.

– Ne zaboravi Rafaelo da moramo biti na licu mesta kad nas bude zatrebao!

– Ne valjda i na brdu užasa! – užasnut je pitao Retorno.

– Gde god mu budemo bili potrebni – ponovio je Kantano. – Koliko ljudi stoji iza nas?

Retorno se nasmeja gorko – Trojica, stari. Pri tome se Rafaelo stideo toga što im se dosada nije priključio više ljudi. – Možda će ih biti više ako dođe do borbe.

– Do toga će svakako doći!

Na nebu su se počeli da navlače tamni oblaci. Izgledalo je da će pasti kiša. No to je sigurno bila varka, jer u ovo doba godine u dolini nikada nije padala kiša.

– Dinamit smo sakrili u južnim oknima – obavestio je Rafaelo starog Kantana, zagledanog još uvek u nebo kao da odande očekuje neki znak.

– Donesite ga u severna okna.

– Ima stražara, ispred svakog okna stoje dva komančerosa!

– Prenesite dinamit u severna okna – ponovio je Kantano. – Sredite stražare, četvorica ste!

Retorno se nije osećao baš lagodno u sopstvenoj koži. Očekivao je ovaj trenutak, istina, već dugo ali je borbu sa Durom Lamonte i njenim komančerosima priželjkivao pod povoljnijim okolnostima. Sada toj gomili razbojnika treba da se suprotstavi šaka ljudi, četvorica premorenih bednih seljaka, nenaviknutih na borbu. Gore u tvrđavi se nalazi jedan gringo, kojeg još nije ni video a u koga je Kantano polagao velike nade. Tačno je da mu nije bilo prijatno u sopstvenoj koži ali se uključio u to i neće odustati do samog kraja.

– Kako ste naoružani? – proveravao je stari Meksikanac.

– Imamo revolver i dve „vinčesterke“.

Kantano spusti ruku na rame svog prijatelja.

– Prenesite dinamit u severno okno i budite u pripravnosti.

Neko neobjašnjivo osećanje sprečavalo je Rafaela Retorna da protivreći starom. Samo je klimnuo glavom i šmugnuo u mrak.

Kantano je ostao da sedi na toplom kamenu zaravni. I sam je, kao i Retorno, bio veoma uzbuđen. To, međutim, nije hteo da pokaže pred mladim čovekom. Pitao se da li je trenutak za obračun pravi. Nedeoumica mu je trajala sve dok na vrhu brda koji je Dura Lamonte nazvala brdom užasa nije video zapaljene vatre. Tada mu je postalo jasno da je trenutak – pravi!

VIII

Komančerosi su kao u špaliru stajali uz zidove velike dvorane. Šejn je ostao da stoji na vratima i gledao unaokolo. Na kraju sale sedela je Dura Lamonte za džinovskim stolom. Bila je uzbuđujuće lepa žena ali se izgleda ni jedan od njenih ljudi nije interesovao za njenu privlačnost koja gotovo i nije bila sakrivena tankom, providnom haljinom. Takvu istu imala je i Huanita kada je Šejn prvi put video. Desno uz knjeginju stajao je Ortega. Nosio je čistu, bezmalo novu odeću. Kosa mu je bila zaglađena. Šejnu nije promaklo da su i ostali komančerosi bili umiveni i uređeni tako da nisu više podsećali na hordu divljih pasa.

– Priđi bliže, Šejn!

Odvojio se od vrata ispunjen osećanjem da prilazi sudu inkvizicije. Kao u srednjem veku! Jedno je bilo izvesno – ovde će se odlučivati o njegovoj daljoj sudbini. Prolazio je lagano kroz špalir komančerosa. Nabrojao ih dvadeset trojicu, prokletih paklenih

pasa obavezanih na poslušnost. Ljudi koji su se borili pod vođstvom generala Lamonte i počinili do sada brojna nedela.

– Stani, Šejn!

Čovek iz Sedme brigade zastade dva koraka ispred Dure Lamonte. Zagledao se u njene oči nalik na dva ledena kristala. Odisale su takvom hladnoćom da se Šejn nesvesno stresao.

– Ti si se pobrinuo da Pablo Alkares bude u La Eskonidasu obešen. Ti si pobedom uništio Brasada-Bila i ustrelio Huanita Primaveru, mog prvog oficira!

– Učinio sam to u borbi u kojoj je on podmuklo, iz potaje hteo da ubije mene. Ja čak nisam imao oružje!

Dura Lamonte se trže. Ortegine oči su se pretvorile u dva uzana proreza. Nemirno je povlačio čizmom preko kamenog poda.

Šejn začu zvižduk. Zgrčio se, ali je čvornovati bič ipak uspeo da zakači. Jeknuo je gotovo nečujno, potiskujući bol.

Komančeros koji ga je ošinio stajao je po strani iza njega. Lice mu je ostalo mirno, ni jedan mišić mu nije zaigrao.

– Govorićeš samo onda kada budeš pitan, gringo!

U glasu Dure Lamonte više nije bilo ni nagoveštaja ljubaznosti. Topli, uzbuđujući trenuci u kadi i u postelji bili su zaboravljeni. Šejn steže zube.

– Mislila sam da će čovek koji je seljake u La Eskonidasu mogao da stavi pod svoju komandu, moći to isto da učini i sa seljacima u ovoj dolini i prinudi ih da iz stena izvlače zlato brže i više. Hoćemo da pre zime napustimo ovu prokletu dolinu. Do tada treba da izvuku iz kamena onoliko zlata koliko je to uopšte moguće. Je si li ti takav čovek, Šejn?

– Sigurno bih to mogao – uzvratio je.

Dura Lamonte je ustala. Čvrste, jedre grudi podrhtavale su pod tankom tkaninom.

– Hoćeš li ti to i da učiniš, Šejn?

Nekoliko trenutaka je posmatrao ćuteći. Ako se sada bude suprotstavio naći će se više nego sigurno pored Brasada-Bila u koralu smrti. Laž bi mu mogla spasiti život. Međutim, on je nije prevaleo preko usana.

– Ne!

Dura se trže, a Ortega odahnu sa olakšanjem. Jedva primetan osmeh zaigrao mu je na uzanom licu. Naravno, očekivao je da će Šejn pristati i Dura ga proizvesti u svog prvog oficira.

– Ostaćeš živ samo ako budeš stao pod moju komandu i izvršavao sva moja naređenja, Šejn!

Bilo je očigledno da mu ona daje još jednu šansu. Još uvek je verovala da bi on mogao otkloniti teškoće koje je imala sa seljacima. Možda je i neko drugo osećanje odigralo ulogu.

Šejn se okrete u krug obuhvatajući komančerosa pogledom. Stajali su nepomično uz zidove. Najzad je zaustavio pogled na Duru Lamonte i Manuelu Ortegi.

– Ne! – ponovio je Šejn i odmahnuo glavom.

Dura Lamonte ponovo sede. Zabacila je svoju dugu crnu kosu nervoznim pokretom na zatiljak, očigledno uzbuđena. Izgledalo je

bezmalu kao da će mu pružiti još jednu šansu. No tada trže ruku uperivši kažiprstom na njega.

– U koral s njim! – viknula je oštrim glasom. – Pre toga ga izbičujte. Biće tamo kada budemo vodili Brasada-Bila na „brdo užasa“.

Šejn je brzim pokretom pokušao da izmakne prvom komančerosu koji se ustremio na njega. Bila je to akcija koja je još od samog početka bila osuđena na neuspeh. Protiv toliko komančerosa nije imao nikakve šanse. U takvoj borbi bi samo trošio uzalud snagu koja bi mu možda kasnije bila potrebna. Nekoliko trenutaka kasnije su mu i ruke i noge bile vezane.

– Na taj način nećeš moći da me obrlatiš, Dura!

Knjeginja komančerosa se sažaljivo nasmeja. Pokazivala je kroz jedan od mnogih prozora.

– Još nisi bio tamo gore, Šejn. Tamo ćemo se uskoro videti ponovo.

*

Rafael Retorno je drhtao kao nikada u životu. Ležao je pljoštice na stenama. Na tri koraka od njega nalazio se ulaz u južno okno u kojem su bili sakriveni sanduci dinamita. Dugo vremena je nestajala po jedna do dve šipke dinamita i ovde smeštane u sanduke. Do sada niko nije znao hoće li se i kada upotrebiti.

Sada je došao trenutak. Stari Kantano želi da se dinamit prebaci u severno okno. Teško je disao. Podigao je na čas glavu i video, „brdo užasa“. Tamo je gorela vatra, bojeći nebo jarkocrvenom bojom. I izdaleka je delovalo kao avetinjska igra. Kako li su se tek morali osećati ljudi dovedeni tamo? Brzo je skrenuo pogled. Ne sme dozvoliti da ga bilo šta odvрати od njegovog zadatka. Ionaako je već bio težak i opasan. Prvi put u životu treba da ubije čoveka! Istina mogao je da se teši i umiruje time da se radi o zveri u ljudskom obličju, no to mu nije baš pomagalo mnogo. U njegovim očima je i stražar ispred ulaza u okno bio u prvom redu čovek.

Proteklo je dva minuta koji su se Retornu otegali kao večnost. Tada se s druge strane pojavi senka drugog čoveka. Stražar ga je otkrio odmah.

– Stoj!

Podigao je „vinčesterku“ i uperio je na mladog čoveka koji se pojavio između dve stene i pao na kolena.

– Šta tražiš ovde?

– Senjor, ja...

Retorno se uspravi kao mačka. Nečujno se šunjao iza stražara.

– Senjor ja mogu... ne...

Još jedan korak. Retorno je učinio još pola koraka a onda se bosim nogama odupro o stenu i skočio. Nož je blesnuo samo za trenutak pre nego što se komančerosu zario u leđa. Još mu je instinktivno izbio „vinčesterku“ iz ruke pre nego što je poslednjim trzajem mogao da zgrči prst i opali upozorivši drugog stražara na opasnost.

– Jesi li ga?...

– Sve je u redu – uzvratilo Retorno dišući isprekidano. Uspravio se i nadlanicom obrisao graške ledenog znoja koje su mu rosile čelo. Pogledao je mrtvog komančerosa koji je ležao kraj nogu. Nije se osećao ni uzdrmanim ni potresenim. – Moramo izvući ono iz okna. – Rekavši to dokopao je mrtvacu za noge i povukao ga iza jedne stene nedaleko od ulaza. Ako neko neočekivan naiđe, ne može ga primetiti odmah.

– Hajdemo, momče!

*

Šejn se probudio osetivši nešto vlažno na licu. Pored njega je klečala Marija, jedna od devojaka zatočenih u koralu i brižno ga posmatrala. Otrgla je komad svoje bluze, zamočila je u vodu i brisala pažljivo lice.

Okrenula je glavu. Pored ulaza stajala je neka devojka.

– Ko je ono?

– Hozea!

Tako je, Hozea! Šejn se setio, bila je to Marijina sestra. Nekoliko sati ranije joj je on doneo vodu. Ili se to desilo čak pre nekoliko dana? Telo mu je gorelo.

– Pij! – ponudila ga je devojka prinoseći mu posudu. Prihvatio je drhtavim rukama, otpio nekoliko gutljaja, a onda spustio posudu na zemlju. Prišla im je Hozea.

– Dura je naložila da nas pogube – prošaptala je.

Šejn se uspravi u sedeći položaj. U sećanje su mu se vraćali protekli sati. Pošto je odbio da se zakune na vernost Duri Lamonte dokopali su ga i nakljukali meskalom, kaktusom- drogom koja se u Meksiku, na tom tlu, koristi u ritualima već više hiljada godina. Uzimanjem, drogirani gubi osećanje za vreme i prostor. Zbog toga je i Šejn trebalo dosta vremena da se pribere i seti se svega. Kada je našao u stanju poluopijenosti šibali su ga dok nije izgubio svest. Dura je sve to posmatrala uz slavodobitan smeh. Još uvek mu je taj smeh odzvanjao u ušima.

– Ubiće nas – ponovila je Hozea. – Sve će nas ubiti!

Šejn se pažljivo uspravi i nasloni na zid koralu. Oprezno je pokretao zglobove. U glavi mu je brujalo, a nije bio siguran na nogama. Prokleta droga! Otpuzao je u drugi kraj koralu i povratio ostatak paklenog otrova koji mu se još nalazio u stomaku. Odmah se osećao znatno bolje.

– Hej, hombre! – Brasada-Bil iako Amerikanac, oslovio ga je „čoveče“ na španskom da bi mu se narugao. Približavao se Šejnu onoliko koliko mu je to laso za koje je bio vezan dozvoljavalo.

– Dobro došao, hombre! – Smeh mu je doista zvučao avetinjski. Podigao je ruku i pokazao put neba na kojem se odražavala crvena svetlost vatre zapaljene na „brdu užasa“. – Pako na zemlji, hombre!

Šejn kleče pored riđokosog.

– Moramo umaći odavde!

– To je nemoguće sada kada su sve pripreme već obavljene, hombre. Doista je trebalo da te ustrelim!

Šejn se ponovo uspravi. Bilo je besmisleno govoriti sa Brasada-Bilom. Bio je potpuno slomljen pa se od njega nije mogla očekivati ni saradnja ni pomoć. Vratio se devojkama. Sedele su na zemlji i držale se za ruke kao mala deca. Očekivale su pomoć od njega, a sada i on sedi zatočen u ovom prokletom koralu. Nisu međutim rekle ništa.

– Nismo još mrtvi – tešio ih je Šejn – Još nismo.

Vrata korala se otvoriše bučno. Ušli su ljudi s bakljama. Prišli su Brasada-Bilu, grubo ga uspravili na noge i povukli prema izlazu.

– Adios, hombre! – doviknu mu crvenokosi div. – Srešćemo se opet uz veliku paklenu vatru!

Kapija se zatvori za njima. U koralu je zavladala pritiskujuća tišina. Niz Hozeino lice su se slivale suze. Marija je pokušavala da je umiri milujući je po kosi istovremeno i sama obuzdavajući suze.

– Nismo imale dinamit. Primavera nam je stavio proklete šipke u postelju da bi mogao Duri Lamonte da dokaže uspeh. Mi doista nismo imale dinamit!

Dinamit!!!

Šejn oseti ledenu jezu niz leđa. Seo je na zemlju izvukao noge iz obuće i počeo pažljivo da opipava sare. Bio je još tu. Prokleti psi su ga nakljukali meskalom, izbičevali ga, ali su zaboravili da mu pregledaju čizme. Dinamit je još tu! Nije bio tako bespomoćan kao što su mislili. Pitao se samo da li će moći da učini nešto za ove dve nesrećne devojke? Izgledalo je da će ih odmah sve troje povesti gore na „brdo užasa“. Istina, Šejn je sada znao samo ime tog brda i video vatru, ali mu je bilo nepoznato šta se tamo dešava. Urlikanje Brasada-Bila prolamalo se, iako je bio prilično udaljen. Hozea i Marija su prekrile uši dlanovima. Trajalo je kratko, a onda je ponovo zavladala tišina.

Šejn se naslonio leđima na ogradu korala i grozničavo razmišljao tražeći izlaz. Nije ga bilo. Nije imao oružje kojim bi eventualno mogao da prokriči put. Osim toga i protivnik je bio nesavladiv, neuporedivo moćniji. Ostalo mu je jedino da sačeka.

Proteklo je pola sata, a onda se kapija otvorila ponovo. Bili su to isti lupeži sa bakljama. Ovog puta su došli po njega. Devojke se povukoše uplašeno pod nastrešnicu. Šejn je ustao i pogledao komančeroše. Bila su četvorica. Međutim, iza njih uz samu kapiju bili su još nekolicina. Kada su pružili ruku prema njemu izmakao je u stranu.

– Mogu da idem sam.

Banditi se nasmejaša glasno, a jedan od njih reče:

– Sada još možeš, ali ćeš kasnije biti srećan ako ti neko bude pružio ruku.

Šejn je iznenađeno slušao ovu izjavu. Kao da nemaju nameru da mu još večeras oduzmu život. Našao se između komančerosa. Napustili su koral, ne obazirući se ni jednom. Šejnu je laknulo što devojke nisu povelu sobom. Da li je to samo odloženo pogubljenje ili će im Dura oprostiti život?

Put prema „brdu užasa“ bio je veoma strm, pokriven velikim grubim komadima kamena. Šejn se nekoliko puta sapleo i s mukom održao na nogama. Rane koje mu je na leđima napravio čvorovnat kožni bič bolele su ga pri svakom pokretu. Osećao se umornim i s mukom savladavao omamljenost od meskala.

Stigao je upravo do ograde koja je okružavala platformu – zaravan na vrhu. Neko od bandita ga saplete tako da je pao na platformu obasjanu snažnim plamenim jezicima.

– Niko od tebe ne traži da preda mnom ležiš u prašini.

Bio je to glas Dure Lamonte. Pogledao je žmirkavo pre nego što je uspeo da je otkrije. Sedela je na uzvišici iznad kamene zaravni na nekoj vrsti kamenog prestola. Bila je obojena crvenim odblescima vatre. Izgledala je avetinjski u providnoj haljini koja je primila boju vatre.

– Zar još uvek nećeš da mi se podrediš? – pitala je mekim bezmalo umiljavajućim glasom.

Ona je luda! Šejn nije imao nikakvo drugo objašnjenje za njeno ponašanje i njene postupke. Naložila je da ga naključaju meskalom izbičuju i sada, kao da se ništa nije dogodilo, pita zar još uvek neće da joj se podredi.

– Jesi li me razumeo, Šejn?

Učinilo mu se da je možda bolje da se pretvara da je još uvek ošamućen i da je nije shvatio.

– Pogledaj desno! – naredila mu je.

Zid koji su svojim telima obrazovali komančerosi razide se na njen znak. Ugledao je Brasada-Bila ukopanog do bokova. U zemlju, učinilo se Šejnu na prvi pogled. Međutim, kada je svetlost vatre postala manje zaslepljujuća video je da se radi o džinovskom mravinjaku termita. Riđokosi je bio vezan za njega. Okrenuo je ponovo pogled prema knjeginji komančerosa. Osećao je da ga nešto steže u grlu.

– Proždraće ga Šejn! Oni su u tome veoma temeljni, tako da će na kraju od njega ostati samo kosti!

Šejn je s mukom savladao užas. Pogledao je Brasada-Bila. Nije mogao da pusti ni glasa jer su mu usta bila zapušena. Oči su mu, međutim bile razrogačene tako da samo što nisu ispale iz duplji. Mrzeo ga je i pozeleo da umre, ali nipošto takvom smrću!

– Vidiš li ona dva druga mravinjaka, Šejn? Oni su za cure iz koralu – objasnio je Manuel Ortega. – Jesi li me razumeo gringo? One će biti vezane tamo gole i gledati te razrogačenih očiju.

– Šta je sa mnom?

– Zar postoji veća muka za čoveka od gledanje tuđih patnji kojima su izloženi samo zbog toga što neće da savije kičmu? – pitala ga je Dura Lamonte, znajući unapred odgovor. Bila je u pravu. Ni najsurovija smrt mu se nije činila tako užasnom. Do toga još nije došlo. Brasada-Bila nije mogao da spase, ali su dve devojke još bile u koralu.

Šejn okrete glavu uz grimasu koja je trebalo da znači da ne može gledati lagano umiranje Brasada-Bila. To se tako i učinilo Duri

Lamonte i njenom novom prvom oficiru. U stvari tražio je put kojim bi umakao s ovog brda. Tri, četiri koraka od njega nalazila se ograda, a ispod nje strmi obronak. Koliko je bilo duboko i gde bi pao nije mogao da oceni. No to je predstavljalo jedinu mogućnost.

– Ispaliću metak u njega ako mi se budeš pokorio, Šejn!

Šejn se zaterura idući nekoliko koraka udesno. Pored ograde se sručio na zemlju.

– Zlo mi je – promrsio je i pretvarao se da povraća.

Ortega se nasmeja grohotom.

– Suviše ja mek za posao koji hoćeš da mu poveriš, Dura – uveravao je novi prvi oficir. Došlo je i Orteginih pet minuta jer je biti prvi oficir podrazumevalo i ljubavnik knjeginje komančerosa.

Zgrčen na zemlji, Šejn se sve više približavao ogradi. Ugledao je Duru kako ustaje sa svog kamenog prestola i uspravlja se. Najlepša zver u ženskom obličju koju je ikada video! Smešila se pobedonosno uverena da ga je slomila. Bilo mu je jasno da mu neće oprostiti život ako joj ne bude služio, verovatno mu ne bi oprostila život ni kada bi ovog časa položio zakletvu. Htela je pokoravanje samo da bi zadovoljila svoju ludačku želju za gospodarenjem. Upravo je naredila da dovedu dve devojke iz korala. Umreće iako su nedužne istom užasnom smrću kojom i Brasada-Bil. Ortega je stajao okružen desetinom komančerosa, spremnih na skok ako to bude potrebno. Na to niko nije računao. Za sve je on bio izgubljen čovek kojem nije preostajalo ništa drugo nego da preklinje za sopstveni život.

To su upravo čekali!

Šejn se i dalje pretvarao da povraća. Neupadljivo je opipavao saru čizme. Najзад je uhvatio prstima prvu šipku dinamita. Kratak pogled u stranu uverio ga je da je dovoljno blizu ograde ovog „brda užasa“. Naglim okretom mogao se podvući pod prečku koja je povezivala retko kolje i nestati komančerosima sa vidika. Odlepio se od tla i našao u čučućem položaju. Niko nije mogao videti šta smeru. Stajali su prilično daleko, a što je najvažnije osećali se sigurnim.

– Dođi ovamo napred, Šejn – naredi Dura Lamonte.

– Da – jeknu Šejn. Ostavljao je utisak da mora da se podupre o tle. Bacio je prvu šipku dinamita. Video je kako leti kroz vazduh. Saže se i provuče ispod prečke kroz ogradu. Zagrmela je eksplozija. Bacajući se na dole pokušavao je grčevito da se uhvati za koren oskudnog rastinja. Padao je međutim, tako brzo da nije mogao da se zadrži. Zgrčio je telo u klupko kako bi sprečio udarac zglobovima o kamenje. Ležao je mirno dok su mu šareni svetlaci igrali pred očima. Nesvestica ga je blagom rukom povlačila u svoje okrilje. Borio se snagom volje protiv nje, jer je gubitak svesti sada bio ravan smrtnoj presudi.

Povici ranjenih komančerosa vratili su ga u grubu stvarnost. Preživio je. Umakao je sa „brda užasa“ što do sada nije uspelo nikome. Ortega i komančerosi koji su stajali uz vatru verovatno su bili mrtvi. Šipka dinamita je uletela ravno u vatru. Ne sme da ostane tu, da leži. Mora da ustane i krene dalje. Setio se starog

Meksikanca koga je pre nekoliko sati sreo na kamenoj zaravni. Re- kao mu je da će biti na licu mesta. Pogledao je na gore. Kliznuo je, bolje rečeno sunovratio se u dubinu od deset metara. Njemu se pak činilo da se sunovratio u najdublji pakao. Sa vrha „brda užasa“ sevala je puščana vatra. Nije, međutim morao ni da se saginje ni zaklanja, jer ga komančerosi nisu mogli videti. Jednostavno su pu- cali nasumce, u noć.

Šejn se gorko nasmeja i izvadi drugu šipku dinamita iz čizme, pripali fitilj i zamahnu na gore. Odmah zatim bacio se na zemlju. Povici i krici parali su nebo. Dolazili su sa „brda užasa“ još pre nego što je detonacija odjeknula. Odjednom se u neposrednoj bli- zini čuo šum teškog predmeta koji klizi i udara o kamenje. „Vinče- sterka“ je ostala da visi zadržana žbunjem nedaleko od Šejna. U tom trenutku mu se učinilo da mu oružje šalju bogovi sa kojima je stari Otomi bio u vezi.

Skočio je i potrčao. Marija i Hozea su se još uvek nalazile za- tvorene u onom prokletom koralu. Normalno, neko ga je čuvao, postojala je straža, ali najverovatnije komančerosi nisu ostali na svojim mestima da čuvaju dve bespomoćne devojke kada se na „brdu užasa“ dešavalo nešto neuobičajeno i preteće. Hramajući, stigao je do puta koji vodi prema koralu i gotovo poskakujući na jednoj nozi hitao tamo. „Vinčesterku“ je stegao na grudi dok mu je kažiprst bio kao prilepljen na obaraču. Na pojavu prve senke mora da puca. To je bila jedina mogućnost da prokrči put do devojaka, koje je verovatno napustila i poslednja nada da će biti spasene. Potpuno iscrpljen stigao je do visoke ograde ovog otvorenog za- tvora, čiji je put kroz otvor, pomislio je ogorčeno, vodio u nebo! Priljubljen uz ogradu približavao se kapiji. Pustio je na trenutak „vinčesterku“ iz ruku i podigao balvan koji je služio kao težak za- sun.

– Marija, Hozea!

– Da, ovde smo.

Šejn ramenom gurnu tešku kapiju uspevši da je samo odškrine. Srećom dovoljno da se devojke nekako probiju napolje.

– Šejn!

Okrenuo se naglo kao bičem ošinut. Podigao je „vinčesterku“, a onda razanao sedog Meksikanca.

– Šejn, ovuda, dole!

Gurnuo je devojke ispred sebe i pogledao oprezno unazad. Prvi komančerosi su se pojavljivali u daljini. Silazili su sa „brda užasa“ zahvaćenog plamenom. U dvojicu najbližih je Šejn ispali dva met- ka. Nije promašio. Ostali su potražili zaklon. Trčao je za Meksi- kancem i devojka dok mu se krv s povređenog lica i čela slivala u oči. Usput ih je brisao rukavom.

– Gde su ostali? – pitao je Meksikanca kada ga je sustigao.

– Ovde su – oglasio se Rafaelo Retorno.

– Kako tamo dole stoje stvari?

– Komančerosi koji su čuvali okna mrtvi su. Ima još ljudi u ka- njonima. Međutim, ti lupeži su dobili izričitu naredbu da ne miču s mesta sve dok im ne stigne smena. Bez obzira šta se ovde u dolini

dešava, ne smeju da napuštaju svoje pozicije! To je izričita naredba Dure Lamonte!

Dura Lamonte! Pri pomenu njenog imena Šejn sklopi oči. Bez-malo naga obasjana plamenom vatre, to je bila slika koja mu se vratila u sećanje.

– Koliko vas je?

– Sa mnom ukupno četvorica – kazao je Rafaelo Retorno. – Imamo „vinčesterke“, revolvare, municije i dinamite da celu onu prokletu tvrđavu dignemo u vazduh.

Šejn se jedva držao na nogama. Zaneo se i oslonio na koščato rame starom Meksikanca koji je stajao tu kraj njih i nije se mešao u razgovor. Obojica su bacila pogled ka „brdu užasa“ i plamen čiji su jezici, činilo se, dopirali do neba.

– Kada budu došli dole pokušaće da se uzanim putem dočepaju sela – objašnjavao je Šejn. Pokušaće to bar dva puta.

Rafaelo Retorno je pažljivo slušao i klimao glavom. Pokazao je na mesto koje se nalazilo odmah iza drugog skretanja.

– Tamo ćemo ih sačekati, Šejn!

Bilo je to dobro odabrano mesto. Svi su morali tom okukom, znači pravo pred uperene cevi.

– Pokušajte da se probijete malo više i pokrijte taj prokleti put dinamitom. Samo nam to može pomoći da put bude razrovan eksplozijom i tako oteža komančerosima silazak iz tvrđave.

– Kreni sada – prvi put se oglasio Pedro Kantano, osećajući da je Šejn na izmaku snage. – Ja ću ga odvesti u selo. Vidiš da je više mrtav no živ. Morate da se držite tamo gore, Refaelo. Do poslednje kapi krvi!

– Umrećemo za Suerte i za slobodu. Rekavši to Retorno zamače između dve stene.

– Nije potrebno umreti – dobacio je Šejn poslednjim ostatkom snage. Dovoljno je da održite položaj i sprečite lupeže da idu dalje iz tvrđave.

– Da, da... čulo se između stena.

Trenutak kasnije je Šejn izgubio svest.

IX

Kada je prva eksplozija zagrmela Dura Lamonte je panično pogledala u krug oko sebe. Do sada je sve bilo jednostavno. Preuzela je komandu od svog oca i do ovog časa nije bilo kritčnih situacija. Surovošću je držala seljake pod komandom, podjarmljene. Sada je sve postalo drugačije. Ona sama je odgovorna za sve. Zatevala je da joj dovedu gringa u tvrđavu, jer je sa grupom seljaka koje je predvodio uspeo da savlada Brasada-Bila i njegove ljude.

– Šejn! – vikala je knjeginja stojeći među komančerosima koji su joj još preostali.

Eksplozija se prolomi još jednom. Kamenje je, činilo se, ječalo i pomeralo se kao da se brani od napada ljudske ruke. Dotrčala su dva komančerosa i stala pred Duru teško dišući.

– Seljaci su stavili dinamit kod okuke. Put je raznesen.

– Šta to treba da znači?

– Nećemo baš lako moći da siđemo, senjora!

Jedan od komančerosa, divovski građen samo klimnu glavom dok mu je lice bilo izobličeno ružnom grimasom. Karlos Mendoza! Duri nije promakao sjaj u njegovim očima, kratkotrajni blesak a onda mu je pogled prešao preko njenog tela. Znala je dobro taj pogled i taj izraz lica. Ljudi su je veoma često gledali na taj način. Hteli su samo jedno – njeno telo, njenu strast? Bio joj je neophodan novi vođa. Karlos Mendoza joj se u ovom trenutku učinio pravim čovekom. Ljudi su ga uvažavali i bojali ga se. Osim toga, nekoliko puta je zamenjivao prvog oficira. Prišla mu je hitrom koracima i protrljala grudi o njegovi mišicu.

– Rasporedi ljude, ti si sada prvi oficir! Pusti seljake neka se do sutra krčkaju tamo dole i razmišljaj o tome kako da mi doneseš Šejnovu glavu! Čekam te, oficiru! – Ne čekajući odgovor ušla je u staro utvrđenje i uputila se u svoju sobu. Čula je kako Mendoza izdaje ljudima naređenja.

– Šejn, ti si prvi čovek koji nije hteo da mi se pokori – mrmljala je držeći glavu među šakama. – Slomiću te! – Legla je i zagledala se u tavanicu. U selu se nalazio samo deo zlata i to manji. Sve ostalo je dopremila ovamo u tvrđavu. Na koga može da računa? Ljudi u kanjonima, stražari se neće pomerati sa mesta dok im ne stigne smena. To je bilo njeno izričito naređenje. Čuvari rudarskih okna mora da su mrtvi čim su se seljaci dokopali dinamita. Znači, ima preko petnaest divljih komančerosa i novog prvog oficira. To mora biti dovoljno da se savladaju malobrojni seljaci koji su se u prvom naletu priključili Šejnu. U Suertu sigurno nema dovoljno oružja. Možda imaju nekoliko skrivenih pušaka i „vinčesterke“ koje su uzeli od čuvara rudnika. Najviše deset pušaka i revolvera, procenila je. S time ne mogu da dobiju bitku protiv njenih komančerosa. Čak i kada ih vodi čovek kakav je Šejn. Ustala je i prišla prozoru. Nebo nad „brdom užasa“ je još uvek bilo purpurno.

– Slomiću te, Šejn!

*

Šejn je spavao cele noći kao mrtav. Kada se probudio sunce mu je sijalo u lice. Nije ni čudo, jer je kući u kojoj je ležao nedostajao jedan zid, a tavanica je bila zagaravljena kao od eksplozije. Zatvorio je oči i okrenuo se. Čuo je prigušene glasove. Očigledno su ljudi razgovarali šapatom da mu ne bi smetali. Sećanje je počelo da se vraća. Uspravio se i osetio bol kao da mu neko kida telo na komade. Jeknuvši, klonuo je nazad u postelju. Senka mu pade na lice. Pedro Kantano se pojavio na pragu. Približio mu se s osmehom i videviš da Šejn ponovo pokušava da se pridigne rekao:

– Ostani da ležiš, hombre!

– Gde su ljudi? – pitao je Šejn stežući zube da bi savladao bol.

– Žene su u kolibama, stari. Čuvaju izlaze iz kanjona s ove strane, a mladi su opkolili tvrđavu. Nema čoveka koji se nije priključio prvoj četvorici najsmelijih. Svaki ima kao oružje bar po

dve šipke dinamita. Uostalom ako nekog hoćeš da ubiješ, nema potrebe da nišaniš.

– Drugim rečima, stari, Dura Lamonte i njeni komančerosi su zatvoreni u tvrđavi?

– Za sada je tako. No, ljudi znaju šta im valja činiti ako banditi pokušaju da se probiju. Naši ljudi su podeljeni u grupe i svaka je izabrala vođu.

– Huanita, gde je Huanita?

Pošto je izostao odgovor otvorio je oči, koje je nekoliko trenuta ranije morao da sklopi zbog iscrpljenosti. Kantano i Retorno kao da su lebdeli pred njim u izmaglici.

– U tvrđavi kod Dura Lamonte.

– Moramo tu devojkicu izvući odozgo.

– To je nemoguće, Šejn!

– Ništa nije nemoguće, nek se vidar još jednom obrati bogovima. Vredi pokušati. – Šejn je time hrabrio i sebe i seljake. Vidar, isti onaj koji mu je previo rane u tvrđavi pomogao mu je i ovde u Kantaninoj kući.

*

Karlos Mendoza je gledao preko kamenog bedema dole u selo, u dolinu. Ništa nije mogao da primeti između stena. No znao je da seljaci tamo vrebaju. Kao dokaz bili su mrtvi komančerosi koji su ležali između kamenja. Miris baruta lebdeo je u vazduhu. Snažne eksplozije dinamita razdrmale su stene na kojima je bilo izgrađeno, sada već trošno, utvrđenje.

– Besmisleno je da nasrćemo na to – kazao je komančeros naslonjen na zid, lica umrljanog krvlju.

Mendoza je mislio isto. Ni on nije bio samoubica. Ljudi koje mu je Dura poverila ne treba da uleću bezglavo u sigurnu smrt. Svaki otvoreni protivnapad ne može da promakne seljacima, odmah će uzvratiti dinomitom. A od tog strašnog eksploziva nema zaklona.

– Idi neka te previju – kazao je prvi oficir i vratio se u tvrđavu.

Dura Lamonte je sedela u velikoj sali odakle je mogla da posmatra Suerte. Samo nekoliko stotina metara udaljeni nalazili su se rudnici i selo. Gotovo na dohvat ruke, ali je put sada bio presečen. Kada je u salu stupio Mendoza uzviknula je:

– Huanita, donesi prvom oficiru vina i nešto za jelo!

– Da, senjora.

Huanita pođe, praćena upornim Mendozinim pogledom.

– Sviđa li ti se oficiru?

Mendoza protrlja bradu.

– Naravno, ona je baš lepa devojkica. Ali mi je draža žena kakva si ti Dura!

Ustala je i prišla prozoru. Gledala je nekoliko trenutaka napolje čuteći, a onda rekla:

– Ne mogu se videti ti prokleti seljaci! Sede kao pacovi među kamenjem i drže šipke dinamita u ruci. Bacaju ga kao ludi i to uspeva da im odagna strah.

– Probićemo obruč – uveravao je prvi oficir. – Najkasnije sutra će ti psi ponovo biti na poslu. Neka sam proklet ako ne budu!

U tom trenutku je u salu ušla Huanita i donela vino i hranu.

– Misliš li da ćeš to uspeti?

– Hoću! Menjaćemo njen život za njegov – kazao je pokazujući na devojkicu. – Ubila si joj roditelje i zarobila nju ovde u tvrđavi. Ona je ispunjena željom za osvetom. Uostalom, kako je Pako mogao da nestane kao da je propao u zemlju. Ti si otišla u selo, a ostavila njega da pazi na gringa. Sigurno je čuo nešto što nije trebalo pa su ga njih dvoje sredili. Uveren sam da se odigralo kao što kažem.

Huanita je uplašeno slušala. Mendoza joj priđe i uhvati za izrez haljine.

– Ubili ste ga da ne bi mogao da ispriča Duri šta je čuo i video.

– Ne! – vrištala je devojkica – Nismo!

– Ponudićemo tvoj život u zamenu za njegov!

– On to neće učiniti. Ja ću se ubiti.

– Ne, ništa od toga, čuvaćemo te kao zenicu oka!

X

– Pustite ga da spava – rekao je Kantana tiho i odmahnuo rukom čoveku koji je upravo stigao sa položaja. Šejnu je potrebno da spava najmanje još dvadeset četiri časa.

– Bio je kod nas čovek s belom zastavom. Saslušao sam šta je imao da kaže pa sam ga onda ustrelio!

– To je bio pregovarač! – jeknu Kantano.

– Komančeros – ispravi ga seljak.

– U svakom slučaju, čovek s belom zastavom koji donosi poruke od neprijatelja. Njih treba saslušati i pustiti da se vrate.

– Zar komančerosa? – čudio se mladi seljak.

Šejn je već neko vreme bio budan. Šta, uostalom, zna mali seljak šta su to pregovarači i glasnici.

– Šta se to događa? – pitao je iz postelje.

– Nismo hteli da te budimo – objasni Kantana.

– Onaj komančeros s belom zastavom, šta je hteo?

Mladi seljak nekako zbunjeno i nespretno priđe bliže. Za pojasom je imao tri šipke dinamita kao što drugi nose revolvere.

– Treba da dođete kod Dure Lamonte, senjor.

Šejn se nasmeja.

– Zbog čega to?

– Ona hoće vaš život, senjor!

– I ništa više?

– Ne, senjor! – odmahnu mladić zbunjeno – Samo vaš život.

Šejn oprezno kliznu s postelje i pokuša da se uspravi. Onaj ćutljivi vidar kao da je doista bio u sprezi s bogovima. Istina, zglobovi su mu još uvek bili ukočeni i boleli su ga, ali je mogao da se kreće.

– Možeš li reći ženama da skuvaju kafu, stari?

Kantana prekorno odmahnu glavom

– Ako Tarahumara vidi šta radiš neće više hteti da ti leči rane.

– Hoću kafu! – ponovi Šejn molećivo da bi odobrovoljio starog Meksikanca. Ovaj napusti kuću. Za njim je pošao i mladi seljak.

– Sačekaj još trenutak.

– Da, senjor?

– Knjeginja komančerosa neće ništa više od mene osim mog života? Je li to tačno? To je rekao bandit s belom zastavom pre nego što si ga ustrelio.

– Da, senjor.

– Da li je rekao još nešto? – Šejn je posmatrao mladića s podzrenjem. Dura Lamonte sigurno ne bi poslala glasnika da prenese takvu besmislicu.

– Vaš život, da bi Huanita mogla da napusti utvrđenje. U protivnom će joj Dura odrubiti glavu i baciti u dolinu!

Šejn poblede i nasloni se na prozor.

– Komančeros doista nije kazao ništa više, senjor!

– U redu je, hombre.

– Zar je bilo pogrešno ustreliti čoveka koji donosi tako užasnu poruku?

– Bilo je protiv pravila – objasnio je Šejn. – Idi pridruži se ostalima i drži oči otvorene.

Huanita je u rukama knjeginje komančerosa! Možda su našli Pakov leš? Možda je i Huanita u uzbudjenju rekla nešto pogrešno, odala se? A možda je Dura Lamonte izvukla iz nje nešto silom, naterala je na svoj način da prizna?

Načinio je još nekoliko koraka a onda seo na ivicu kreveta. Huanita je živa inače je Dura Lamonte ne bi mogla ponuditi u zamenu za njegov život. Zatvorio je oči i video lik mlade devojkice koja je znala biti tako nežna i koja nikada nije iz pogleda mogla da odagna strah. Istovremeno je mislio i na Dolores, Meksikanku iz La Eskonidasa. Dolores je bila mrtva. Ubio je jedan od onih komančerosa koji je pokušao da izvuče Alkaresa iz zatvora. I Dolores se, isto tako, obisnula o njega kao i Huanita. Nikada se nije oslobodio izvesnog osećanja krivice za smrt lepe Dolores. Bez obzira što joj nije mogao priteći u pomoć, niti je spasti.

Sada gore u tvrđavi boravi jedna druga devojkica. Treba da umre zbog toga što je imala toliko poverenja u njega. No ovog puta je imao nešto u rukama čime je mogao da joj pomogne. Dura Lamonte je sama predložila šta to treba da bude!

– Kafa, Šejne!

Dolazak Pabla Kantana ga je trgao iz razmišljanja. Iako je u Suertu vladala žega, topla kafa mu je donela osveženje, probudila njegov duh.

– Moram u tvrđavu, stari!

Kantano, koji je takođe pio kafu, zagrcnu se i umalo uguši.

– Moram u tvrđavu, ponovio je Šejn. – Drže u rukama Huanitu, a pustiće je ukoliko dobiju mene u zamenu.

Kantano ga je gledao potpuno zbunjeno. Posle nekoliko trenuta razmišljanja najzad je procedio:

– Naravno. Ona je veoma prepredena žena. Kada se dočepa tebe pustiće Huanitu u to sam siguran. Kao što znam sigurno da čim

ti stigneš gore, otpor će se ovde ugasiti, Šejn. Onda smo ponovo svi, uključujući i Huanitu, njeno roblje.

Takvi izgledi nisu Šejnu uopšte bili na pameti. Kantano je apsolutno u pravu. Pitao se da li je i Dura Lamonte razmišljala na isti način?

– To je dakle bila poruka komančerosa s belom zastavom. Mlađić ga je ustrelio. To su sigurno bogovi umešali svoje prste.

– Mogu li tvoji bogovi da izvuku Huanitu iz knjeginjinih kandži? Ili to mora da učini čovek od krvi i mesa, Kantano?

– Voliš li je ti, gringo?

– Ne – uzvрати Šejn – ali je ona jedna od naših, a ja nikada nisam ostavio na cedilu nekog ko se borio uz mene.

– Izgleda da je prokletnica smislila dobar način da te se dokopa.

– Izgleda da moramo smisliti nešto, neki način na koji bi mogli devojkicu izvući iz tvrđave. Izgleda da je kucnuo čas da tu dramu koja je počela, okončamo upravo u tvrđavi. Predvideo si da ljudi koji sada drže komančerosu čvrsto prikovanu za tvrđavu nemaju nikakvih šansi kada se spusti noć i razbojnici krenu jedan po jedan da se izvlače iz tvrđave.

Zbog kratkoće vremena nisu mogli da pripreme ljude na takvu mogućnost, zaključio je Kantano. Šejn je u pravu. Stari Meksikanac je ćutao i mrmljao nešto sebi u bradu. Odjednom mu se lice ozari.

– A prolaz, Šejn?

Pripadnik Sedme brigade ga pogleda upitno.

– Bacili ste leš onog komančerosa u otvor, u podzemni prolaz?

– Jesmo.

– To je put prokopan radi obezbeđenja bekstva ukoliko tvrđava bude opkoljena. Prokopali su ga nekadašnji gospodari. Put vodi kroz brdo i završava se u jednom od okana.

– Gde to, stari?

– U severnom oknu – odgovori Kantano.

– Sve nije baš tako jednostavno, vidim ti po izrazu lica. U čemu je teškoća?

– Izlaz je zatrpan. Pred njim se nalazi nekoliko tona kamenja.

– Imamo dovoljno dinamita!

– Ako ne budemo imali sreće i eksploziv ne postavimo kako treba može se put potpuno zatrpati, celo brdo može da se sruči na izlaz.

– Prokletstvo, moramo pokušati i to odmah. Mrak samo što se odmah nije spustio.

*

Karlos Mendoza je vezao Huanitu za krevet u njenoj sobici. Nesrećnoj devojkici je lice bilo modro i naduvano od njegovih pesnica. Priznala je da je Šejn ubio komančerosa Paka, ali nije odala gde je sakrio leš, tvrdeći da ne zna. Mendoza nije uspeo da sazna za prolaz, Huanita je čuvala tajnu po cenu života. Ruke su joj bile vezane

i pričvršćene za nogu kreveta. Otišao je pre pola sata ostavljajući za sobom pretučenu, polumrtvu devojkicu.

Huanita je napregnuto osluškivala. Nije se čulo ništa. Pokušavala je da se oslobodi veza i svaka dva-tri minuta prekidala zbog iscrpljenosti. Kada je već bezmalo uspela, čula se žestoka eksplozija i tutnjava. Siguran znak da se nešto u selu zbiva, da seljaci dižu nešto u vazduh. Nastavila je posao i uspela da se oslobodi kreveta. Mogla je bar da se kreće. U hodniku su se čuli koraci. To nije bio Mendoza. Onako težak čovek se nije mogao kretati tako lako kao mačka. No, opasnost je vrebala od svakog komančerosa. Huanita je ispod dušeka izvukla Pakov revolver i uperila cev na vrata. Posle nekoliko trenutaka su se naglo otvorila i na njima pojavio komančeros koga nije poznavala. Zastao je na otvorenim vratima razrogačenih očiju. Onda se naglo okrenuo i počeo da beži hodnikom ne pustivši glas.

Huanita je potrčala za njim. Obrela se u hodniku i okrenula na desnu stranu gde se nalazila sala i soba Dure Lamonte. Trenutak kasnije je iz sobe knjeginje komančerosa izašao Mendoza i ugledao devojkicu sa uperenim oružjem. Metak ga je pogodio u levo rame i bacio unazad. Drugi se zario u bočni zid. Mendoza je uspeo da umakne u sobu Dure Lamonte. Huanitin smeh ga je pratio. Devojkica je u prvom trenutku htela da se vrati u svoju sobu, a onda promenila odluku i uvukla se u malu, mračnu prostoriju sa otvorom na podu u koji je bio ubačen Pakov leš.

*

Šejn je osećao kako mu se pluća pune prašinom. Kašljao je žestoko dok su mu se suze slivale niz lice. Najzad se oblak prašine slegao pa je mogao da vidi šta se nalazi ispred njega. Bila je to ogromna rupa u kamenu. Kantano je izašao iz zaklona, a za njim Rafaelo Retorno i još trojica mlađih ljudi. Gledali su zadržano u tunel koji se nalazio ispred njih.

– Idite po sanduke. Ponesite koliko god možete, četvorica smo. Jesi li siguran stari da se ovaj tunel završava u maloj ostavi u tvrđavi?

– Siguran sam, Šejn!

– Onda da krenemo. Ništa nismo zaboravili. Tu su baklje, fiti-lji...

*

– Oficiru! – oglasio se jedan komančeros ispred vrata.

Karlos Mendoza ustade sa postelje Dure Lamonte koja mu je upravo previla ranu.

– Dobili smo obaveštenje odozdo – raportirao je bandit. – Našeg glasnika su omaškom ubili pošto je predao poruku. Šejn dolazi!

Satanski osmeh zaigra na licu lepe Dure.

– Znala sam, znala sam! – likovala je.

– Kada će doći? – raspitivao se Mendoza.

– Kazali su kada padne mrak.

Mendoza nabra čelo. – To može biti trik.

– On je prokleti gringo sa mekim srcem kada su žene u pitanju. Šta je s Huanitom, oficiru?

– Eno je u njenoj sobi s oružjem u vezanim rukama.

– Jeste li je videli?

– Ne, uvukla se u ugao da je ne bi videli s prozora.

Mendozi je bilo apsolutno nepojmljivo da zbog neke devojke, do juče nepoznate, ovaj Amerikanac nudi svoj život. Za razliku od njega Dura Lamonte je bila apsolutno sigurna da će se Šejn predati.

*

Tunel je kao prava cev vodio kroz brdo. Bio je dovoljno visok da kroz njega moglo kretati, istina malo pogrbljeno. Osim toga bio je i dovoljno širok da je mogao proći čovek natovaren prtljagom. Dakle, sve je bilo predviđeno i pripremljeno za bekstvo.

Posle dugog pritajenog kretanja kroz prolaz, Šejn reče svojim pratiocima.

– Odlazite sada. Niko neka ne ostaje u prolazu duže nego što je potrebno. Ostalo ću obaviti ja. Rafaelo Retorno je hteo da se pobuni, ali mu Šejn samo pokaza rukom u pravcu severnog okna i izlaza.

Prošlo je nekoliko minuta od odlaska Meksikanaca, a Šejn se uskoro nađe ispod strmih stepenica niz koje je bačen Pakov leš. Više se ništa nije čulo. Ramenom je podupro kameni poklopac i najzad mogao da proturi glavu u otvoren prostor. No mesto toga gledao je u cev uperenog revolvera. Huanita je razrogačila oči užasnuta kao da pred sobom vidi Pakov duh. Za trenutak je izgledalo da će vrisnuti, ali joj Šejn dade znak da ćuti.

– Ne postavljaš sada pitanja, Huanita. Kasnije ćemo imati dovoljno vremena. Sići ćeš i ići podzemnim prolazom. Rafaelo i još nekolicina ljudi su ispred tebe. Idi samo napred bez zadržavanja i ne dodiruj ništa. Za kratko vreme stići ćeš do severnog okna. Tamo te očekuje Kantano sa ostalima. Jesi li razumela?

– Si!

Šejn je uhvati za mišicu i gurnu je prema ulazu u podzemni tunel. Za trenutak kao da je oklevala, a onda iščezla u mrak. Sačekao je nekoliko sekundi i otvorio vrata koja su vodila u hodnik tvrđave. Komančerosi su bili napolju. Moraće da ih nekako domami unutra.

– Hej, Dura Lamonte!

Glas mu je odzvanjao jezivo odbijajući se o gole zidove. – Obećao sam da ću doći i evo me. – Brzo se povukao u malu prostoriju s podzemnim prolazom i zatvorio vrata.

Prošlo je nekoliko trenutaka, a niko se nije oglasio.

– Knjeginjo komančerosa, zar više ne prepoznaješ ni moj glas?

– Gde se sakrivaš kurvin sine, prokleti gringo?

Šejnu je taj glas bio nepoznat. Pogrbio se i za trenutak ušao u hodnik da se pokaže. Moraju znati da je tu i naročito gde se krije.

Odjeknuo je pucanj. Metak je zazviždao visoko iznad Šejna. Povlačeći se u svoje skrovište ugledao je u magnovenju visokog plećatog komančerosa zaraslog u bradu. Verovatno Durin prvi oficir kojeg je izabrala posle Ortegine pogibije. Čovek je pucao još jednom iako nije više imao izgleda da pogodi Šejna.

– Gringo je ovde, komančerosi! – pozvala je Dura Lamonte. – Ovde u tvrđavi!

Šejn se resko nasmeja i doviknu:

– Čim mi budeš dovela Huanitu izaći ću napolje. – Obezbedio se teškom гвозdenom rezom i naslonio se iscrpljen na zid.

– Ne moraš dobrovoljno da izlaziš, mi ćemo te izvući odatle! – Hodnikom su sada odjekivali brojni teški koraci kao da je ušla horda divljaka ili bolje, krdo pobesnelih bikova. Približili su se, mada ne suviše Šejnovom skrovištu koje se nalazilo otprilike na sredini starog utvrđenja. Za to vreme se Šejn odvojio od zida i ušao u podzemni prolaz. Nije se čak ni potrudio da spusti kameni kapak. Trčao je pogrbljen kroz hodnik. U mislima je još jednom ispitao celu akciju. Nije mu promakla ni jedna greška. Dura Lamonte se nalazi u utvrđenju sa svojim ljudima okupljenim oko prostorijske u kojoj se skrivao Šejn. Pokušaće da provale unutra. No, moraju biti oprezni, jer računaju s tim da je naoružan. Znači treba da tek kuju plan kako da ga savladaju. To znači da dobija u vremenu.

Šejnu se košulja lepila uz telo kada je stigao do kraja dugog fitilja kojim su bili na odgovarajućem rastojanju povezani sanduci s dinamitom. Vreme gorenja se, međutim, nije moglo odrediti precizno, zavisilo je od kvaliteta fitilja, vlažnosti... Potrebno je pet minuta. To mora da je dovoljno da prođe do kraja tunela i skloni se u severno okno. Odlučno je prineo baklju fitilju i sačekao karakterističan zvižduk, šištanje kojim je vatra nezadrživo grabila. Onda je potrčao koliko su ga noge nosile. Izgledalo mu je da je protekla čitava večnost pre nego što je ugledao svetlost izlaza. Stigao je do severnog okna i povukao u njega Kantana koji ga je drhteći očekivao. Pridružili su se Retornu i ostalima, zaklonjenim iza ogromne kamene gromade. Napregnuto, ne trepćući gledali su u staru tvrđavu.

Šejn se pribio uz Meksikance iza stene. Ruke su mu drhtale dok je prstima prolazio kroz znojem ulepljenu kosu.

– Prokleti fitilj...

Ostatak rečenice kao da je zastao u grlu Rafaela Retorna. Zaglušujuća jeka, puna pretnje ispuni vazduh. Tle pod njima je počelo da podrhtava. Prašina je kuljala iz otvora tunela kao da iz njega izlazi poslednji dah đavola. Huanita se grčevito držala za Šejna. Kantano je gledao gore u nebo, a usne su se pokretale kao u nemoj molitvi.

Trajalo je prilično dugo pre nego što je prašinu i dim blagi povetarac razvejavao prema istoku. Počeli su i prvi razbojnici da izlaze posrćući iz tvrđave, to jest iz onoga što je ostalo od nje. Nisu ni pomišljali na borbu.

– Dura Lamonte je mrtva! – vikao je iz sveg glasa jedan od njih.

Teror knjeginje komančerosa je bio prekinut, slomljen. Njeni ljudi su panično bežali. Nekolicina je bila uhvaćena, ali je većina preživelih uspela da umakne.

Šejn je prvi ustao i povukao Huanitu za sobom. Nesrećna devojka se još uvek grčevito držala za njega. Šejn je milovao dugu crnu kosu, uhvatio za ruku i poveo dole u selo.

KRAJ

HOGAR STRAŠNI

by
DICK BROWNE

PA TO JE OBIČAJ DA SE POSLE
ZDRAVICE BACAJU ČAŠE!

PRES-
TANITE S
TIM!

CRASH!
TINKLE!

BROWNE-3-2

NE TIČE ME SE!
LJUDI KOJI ŽIVE U KU-
CAMA OD KAMENA NE
BI TREBALO TO DA
RADE!

14. S·V·E·T·S·K·O·M

na svim kioscima **SVE O**

PRVENSTVU U FUDBALU

nagrade **100** fudbalskih lopti